GREEN Solution

Tirana, Albania. Tel: +355 69 83 90 970

PËRMBLEDHJE JOTEKNIKE E RAPORTIT TË VLERËSIMIT TË NDIKIMIT NË MJEDIS

EMËRTIMI I PROJEKTIT:

(Emërtimi Sipas ligjit Nr. 10440, datë 07.07.2011, "Për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis", i ndryshuar, Shtojca I. Pika 9 dhe Shtojca II. Pika 11. b)

1.INSTALIME PËR ASGJËSIMIN E MBETJEVE PËR INCINERIMIN, TRAJTIMIN KIMIK, SIPAS SEKSIONIT D9, OSE VENDDEPOZITIMET E MBETJEVE TË RREZIKSHME, SIÇ PËRCAKTOHET NË LIGJIN "PËR MENAXHIMIN E INTEGRUAR TË MBETJEVE"

2.INSTALIMET PËR ASGJËSIMIN E MBETJEVE

Vendodhja:

ISH KOMBINATI METALURGJIK, NJËSIA ADMINISTRATIVE BRADASHESH, BASHKIA ELBASAN.

Kërkues: Subjekti "ECO RICIKLIM" Sh.p.k

Ky raport i Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis u hartua nga Studio:

"GREEN Solution"

Laert Shehu

Administrator

Dhjetor, 2018

TABELA:

PËRMBAJTJA E LËNDËS

Hyrje

1. INFORMACION PËR QËLLIMIN E VNM DHE METODIKËN E ZBATUAR 13

2. PËRSHKRIMI I MBULESËS BIMORE TË SIPËRFAQES KU PROPOZOHET TË ZBATOHET PROJEKTI 15

3. INFORMACION PËR PRANINË E BURIMEVE UJORE NË SIPËRFAQEN E KËRKUAR NGA PROJEKTI DHE NË AFËRSI TË SAJ. 24

4. IDENTIFIKIMI I NDIKIMEVE TË MUNDSHME NEGATIVE NË MJEDIS. 31

5. PËRSHKRIM I SHKARKIMEVE TË MUNDSHME NË MJEDIS. 41

6. INFORMACIONI PËR KOHËZGJATJEN E MUNDSHME TË NDIKIMEVE NEGATIVE 44

7. SHTRIRJA HAPËSINORE E NDIKIMIT NEGATIV NË MJEDISIN E ZONËS 44

8. REHABILITIMI I MJEDISIT TË NDIKUAR DHE MUNDËSIA E KTHIMIT TË TIJ NË GJENDJEN E MËPARSHME. 45

9. MASAT E MUNDSHME PËR SHMANGIEN DHE ZBUTJEN E NDIKIMEVE NEGATIVE NË MJEDIS. 46

10. NDIKIMET E MUNDSHME NË MJEDISIN NDËRKUFITAR. 46

HYRJE

Ky raport i Vleresimit te Ndikimit ne Mjedis, hartohet me kerkese te investitorit, subjekti **"ECO RICIKLIM" Sh.p.k** me administrator Z. Ervin Meçe. Objekti i vleresimit te ketij raporti eshte projekti per instalimin dhe funksionimin e nje djegesi termik(Incenerator) dhe nje pajisje sterilizimi (Autoklave) te cilat do te trajtojne mbetjet spitalore. Inceneratori, do te trajtoje kryesisht mbetjet patologjike dhe medikamentet jashte perdorimit, ndersa Autoklava, do te trajtoje mbetjet nga aktiviteti mjekesor, duke i sterilizuar ato dhe duke i perpunuar ne mase te grire e te presuar te cilat mund te dergohen per riciklim, per lende djegese, ose per depozitim ne landfill. Projekti i propozuar, do te zhvillohet ne brendesi te ambjenteve te Kombinatit Metalurgjik Elbasan, ne Zonen Industriale te miratuar. Ky territory, ben pjese ne Njesine Administrative Bradashesh, Bashkia Elbasan. Subjekti Investitor eshte "ECO RICIKLIM" Sh.p.k. Ky subjekt eshte nje nder operatoret ekzistues te ketij lloj aktiviteti ne vendin tone, ku aktualisht operon ne kete fushe dhe disponon mjete bashkekohore te trajtimit dhe menaxhimit te mbetjeve spitalore. Aktivitetin ekzistues, kompania e ka ne Zonen e Kasharit, Bashkia Tirane.
Raporti parashikon ndikimet ne mjedis nga funksionimi i aktivitetit.

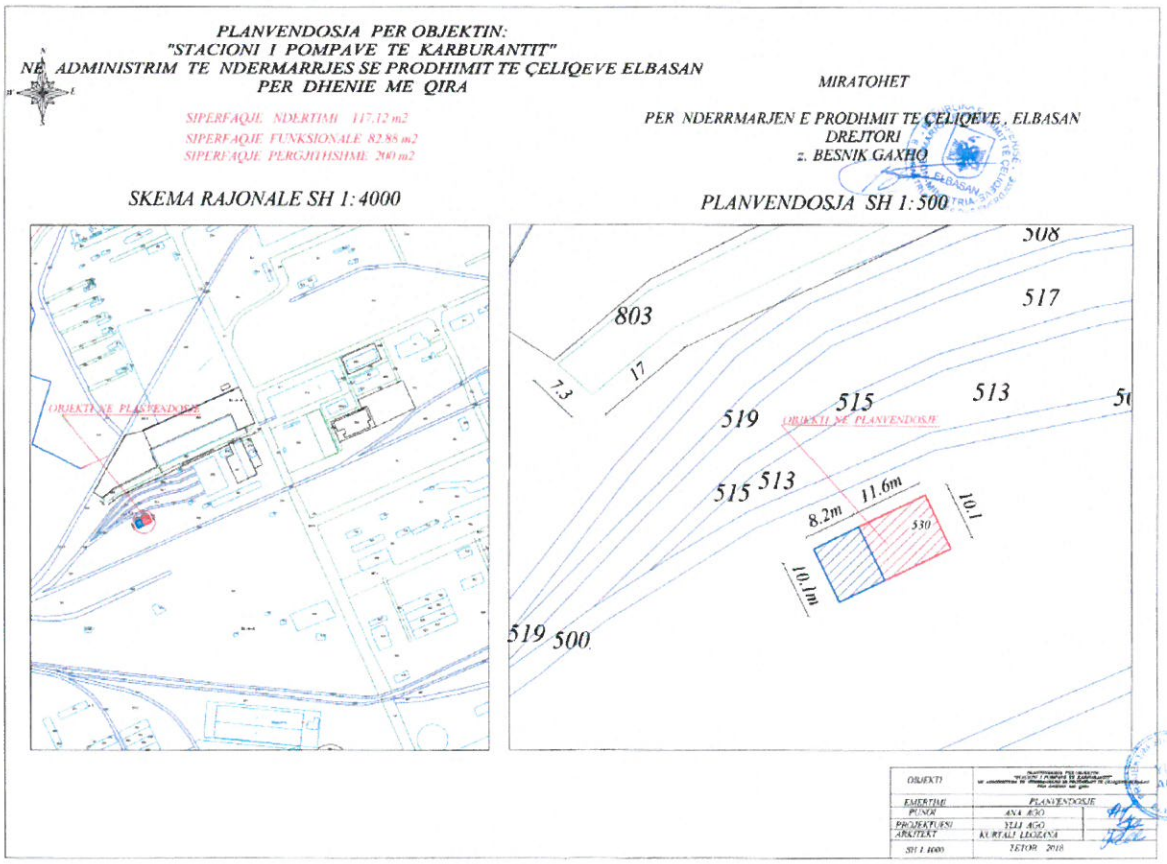

Fragment nga parcelat, ndertesat dhe zona kadastrale e zones.

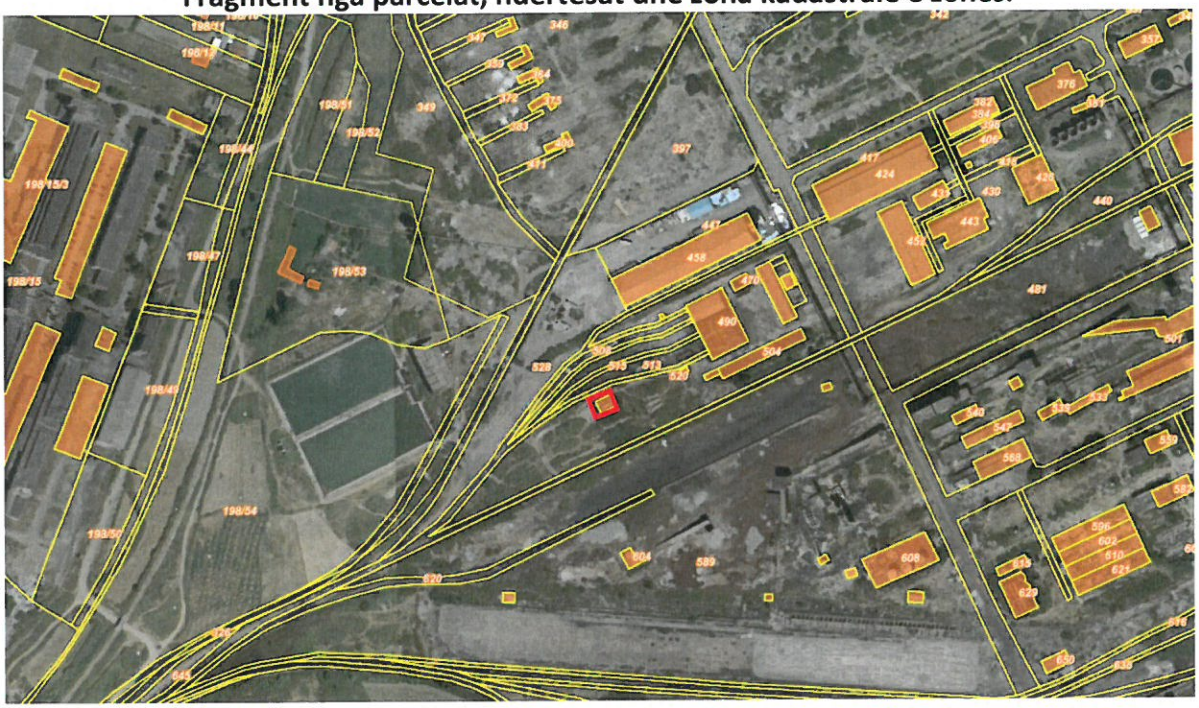

Pamje satelitore te vendodhjes se objektit.

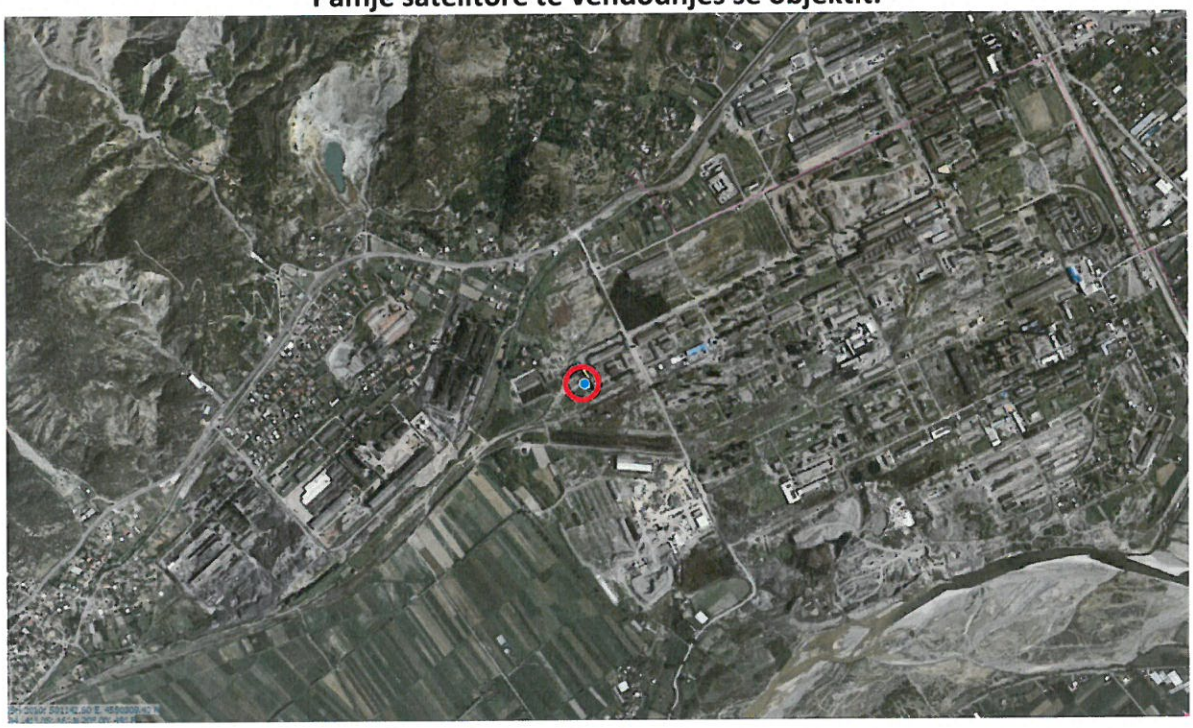

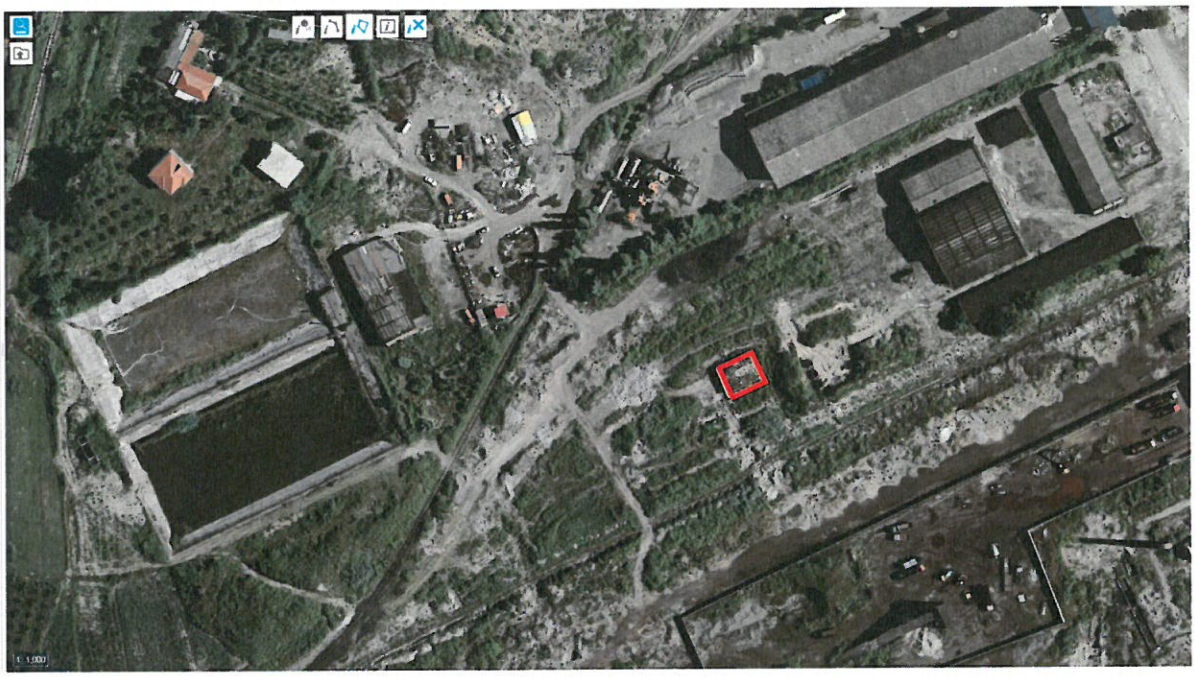

Foto te vendit ku do te instalohen makinerite e trajtimit te mbetjeve spitalore

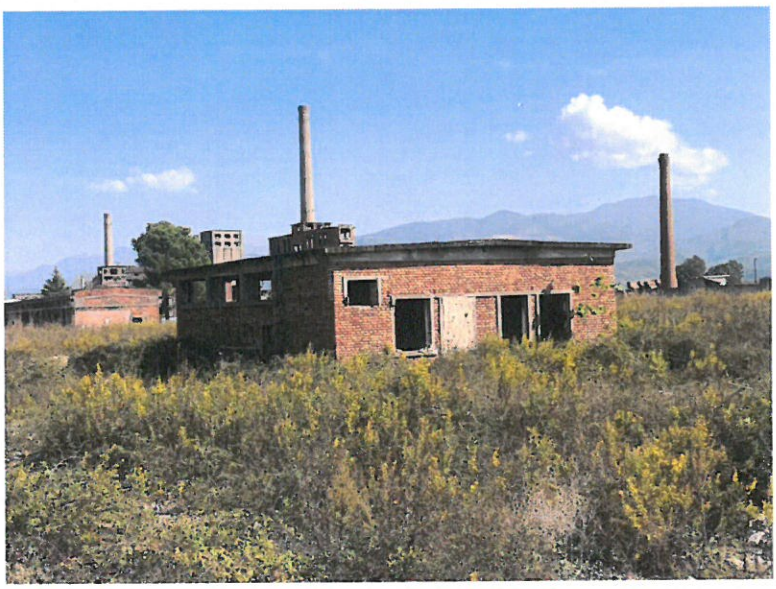

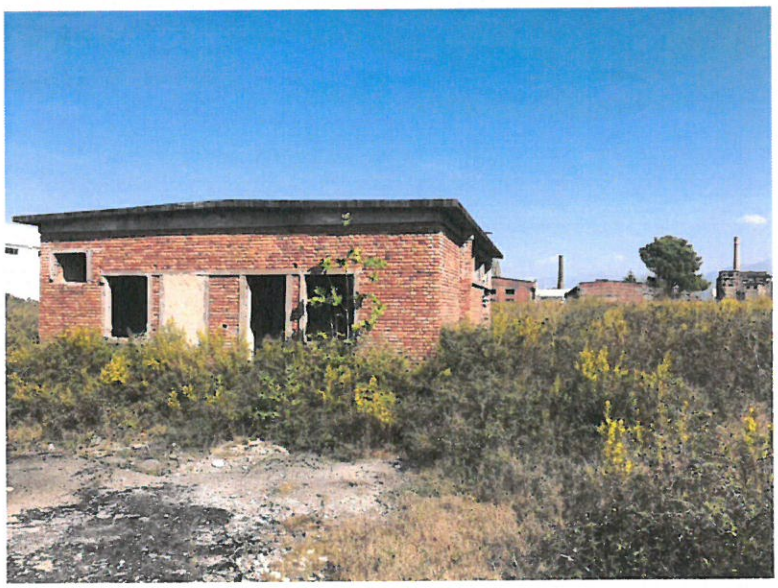

Pershkrimi i njesive teknike, Kapacitetet dhe procesi teknologjik
Marka e Djegesit termik(Inceneratorit) eshte INCINER8, P25 Incineration process. Kjo pajisje eshte e pajisur me çertifikaten e standartit: ISO 9001:2008.

Njesite teknike te tij jane:

1. Dhoma primare e djegies
2. Aparati i djegies
3. Grilla
4. Dhoma pas djegies
5. Aparati i pas djegies
6. Nxjerrja e ajrit

Paraqitje skematike e Incineratorit

Lenda djegese qe mund te perdoret per kete pajisje eshte Nafte e perpunuar ose Gas GLN.

Paraqitje skematike e Incineratorit

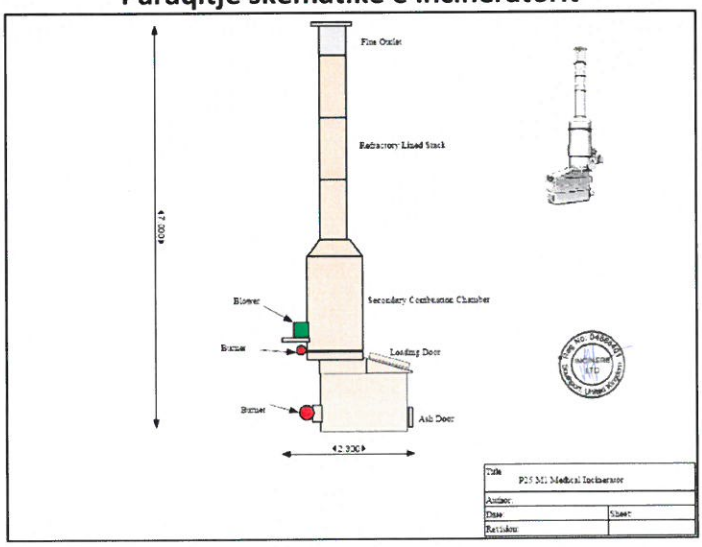

Inciner8 Ltd – Përmbledhje e furrave te djegies se mbetjeve

Tipat tona të furrave për djegien e mbetjeve janë unike ne projektimin e dhomës primare konkave qe rezulton ne një ri-djegie natyrale te tymit dhe emetimeve. Departamenti i qeverise se MB (DEFRA) ka pranuar gjithashtu se furrat tona kane një 'djegie natyrale sekondare' pa pasur nevoje për një furre shtese.

Tipi i furrave është projektuar për përdorim ndërkombëtar duke përmbushur te gjitha kërkesat dhe ka avantazhin e shtuar për të qenë shumë i lehtë për t'u instaluar dhe ruajtur.

Temperaturat brenda dhomës primare do të arrijnë midis 1000-1350 C me temperaturat e daljes prej 600-1000 C ne varësi te modelit dhe aplikacionit.

Të gjitha linjat tona të furrave janë të certifikuara nga KE sipas standardit BS EN 746-2: 1997 (pajisjet industriale termo përpunuese - pjesa 2. Kërkesat e sigurisë për sistemet e djegies dhe trajtimit), Direktiva e tensionit të ulët 73/23 / EEC, Rregullorja e përputhshmërisë EMC 89/336 / EEC dhe Direktiva e Makinerive 89/392 / EEC (duke përfshirë edhe amendamentin)

Një përmbledhje e raportit më të fundit të testimit të emetimeve është si më poshtë:

Dioksid Squfuri	20.7mg	per Nm3
Monoksid Karboni	1.6 mg	per Nm3
Dioksid Karboni	214.1 g	per Nm3
Substanca te ngurta	3.6 mg	per Nm3

Të gjitha këto janë shumë më poshtë vlerave kufi të KE

Në përmbledhje, këto njësi janë projektuar për largimin me kosto të ulët të materialit të mbetjeve (përfshirë rrezikun e lartë) duke prodhuar erë, tym dhe emision minimal. Ne përdorim vetëm teknologjinë më të fundit të Low Nox për të përmbushur vazhdimisht objektivat tona të ajrit të pastër.

Furrat tona janë miratuar për përdorim dhe aktualisht operojnë në U.K., SHBA, Evrope, Rusi, Bjellorusi, Jordani, Iran, Irak, Malajzi, Singapor dhe Australi.

Për furnizimin dhe prodhimin, e një sistemi djegës se mbeturinave, sipas përshkrimit te mëposhtëm

PERSHKRIMI I FURRES SE DJEGIES SE MBETJEVE

Modeli P25 M1 ka deri 300kgs kapacitet për ngarkese dhe do te djege deri 100kgs ne ore.
Njësia është e projektuar te ngarkohet nga sipër dhe një shtrese shume te forte çimentoje refraktore (te përllogaritur mbi 1500 C për ruajtje maksimale te nxehtësisë. Kjo njësi operon me mbi 1100 C Ne dhomën kryesore për te garantuar djegien e plote. Një dhome e dyte e fuqishme dhe furra Qe garanton një ri-djegie te plote te tymit dhe emetimeve dhe një kohe te ruajtjes se gazit prej 2 sekondash.

DHOMA KRYESORE

Shtresë e forte çeliku
Veshje refraktore dhe izolim i cilësisë se larte
Dere e madhe e sipërme për mbushje dhe një baze për grumbullimin e lëngjeve
Rrjete qeramike
1 x furrë qe punon me nafte qe ndizet me buton on/off & kontroll termostatik

Dere e përparme për heqjen e hirit

Djegie 800-1100 grade C

DHOMA DYTESORE

Shtrese e forte çeliku
Veshje refraktore dhe izolim i cilësisë se larte

1x furrë qe punon me nafte qe ndizet me buton on/off & kontroll termostatik
Ventilator (reaktor i ajrit shtese)
Koha e ruajtjes se gazit 2 sekonda

OXHAKU

Seksione oxhaku refraktare

Kapakë çeliku / pajisje për eliminimin e shkëndijave te zjarrit

PANELI I KONTROLLIT

Kontrolli i 2 furrave
Kohe djegie te paracaktuara
Monitorim temperature dhe regjistrim me ekran me 4 butona
Pajisje kontrolli termostati për furrën (me kursim karburanti)
Auto kontroll
Kontroll me programim
0- 24 ore
Kontroll i orës se
ventilatorit integral
Kontroll i ventilatorit

SHTESE

Manuale operimi dhe mirëmbajtje

Mashe për heqjen e hirit

Instalimi 95% I kompletuar

CMIMI:-

1 x Furre me Nafte P25M1Mjekesor - USD $50,000.00 (Ex-Works)

Parapagese përpara dërgesës (Me transfertë bankare ose Letër Krediti te Pakthyeshme)

Prodhuesi Inciner8 Ltd Lead Koha e dërgesës - 2 jave

Parapagese (Letër Krediti te Pakthyeshme ose Transferte Bankare) – Pranohen pagesa te pjesshme.

mund të ri-ngjyrosen ën këto vende (duke përdorur bojë rezistente ndaj nxehtësisë të disponueshme nga Inciner8)

Permbajtja e Produketeve te djegies

Ky lloj incineratori është projektuar për përdorim ndërkombëtar për të përmbushur të gjitha kërkesat si dhe disponon një përfitim të shtuar duke qenë se është shumë i lehtë për t'u instaluar dhe mirëmbajtur.

Incineratori eshte çertifikuara nga CE në BS EN 746-2:1997 (pajisje industriale për përpunim termal – pjesa 2. Kërkesat e sigurisë për djegje dhe sistemet e manovrimit), Direktiva e Voltazhit të Ulët 73/23/EEC, Rregullorja e Përputhshmërisë EMC 89/336/EEC dhe Direktiva për Makineritë 89/392/EEC (përfshirë ndryshimin/amendamentin).

Sipas patentes se prodhuesit (fabrikuesi) emetimet ne ajer nga djegia e mbetjeve ne incinerator do kene kete permbajtje :

Dioksid Squfuri	20.7 mg për Nm3
Monoksid Karboni	1.6 mg për Nm3
Dioksid Karboni	214.1 g për Nm3
Substanca të Ngurta	3.6 mg për Nm3

3 % mbetje hiri I bardhe

Të gjitha emetimet e mesiperme janë brenda vlerave kufi të EC

Si përfundim, këto impiante janë projektuar për trajtimin e shpejtë dhe me kosto të ulët të mbetjeve materiale (përfshirë lëndët me rrezik të lartë) ndërkohë që prodhon aroma, tym dhe emetime minimale.

Rregulat e BE kerkojne largimin VOC-eve dhe kontrollin e CO , NOx dhe eleminimin e dioksinave dhe furaneve nga emetimet ne ajrin .Per kete

- VOC's dhe CO – largohet nepermjet djegies ne dhomen sekondare (direktivat e BE specifikojne qe nje dhome sekondare djegie duhet te perdoret ne incineratoret)Kjo permbushet ne rastin e impiantit tone .

- NOx –kontrollohet nga nje teknologji dhe djegie e mire .Impianti nga fabrikuesi siguron formen me te avancuar te teknologjise se djegies
- Dioxins & Furans – do te shkaterrohen ne dhomen e sekondare te djegies

Gjate fazes operacionale do behet monitorim periodic I emetimeve ne ajer si dhe I mbetjes (hirit)

Anet pozitive te trajtimit te mbetjeve me kete incinerator

Depozitim i shpejtë, i plotë, efikas i mbetjeve

- Sitat e projektuara për ngarkesë të lartë pune lejojnë djegien nga poshtë.
- Fundi konkav zjarrdurues vepron si një vatër për mbeturinat që kalojnë nëpërmjet hapjeve të sitës.
- Dhomë e dytë me pengese dhe me oxhaqe lidhës të izoluar
- Dhomë e dytë e djegies e izoluar dhe termoizoluese me temperatura në dalje deri në 1000 gradë C dhe kohe qendrimi dy (2) sekonda me modelin M1.
- Ndertimi prej celiku dhe me veshje zjarrdurues
- Ka të disponueshme monitorë, regjistrues dhe pajisje të tjera ndihmëse.
- E montuar në fabrikë, prej celiku me alumin me veshje zjarrdurues dhe tulla zjarri.
- Ka të disponueshme monitorë, regjistrues dhe pajisje të tjera ndihmëse.

Operim i lehtë dhe i sigurt

- Derë e madhe mbushëse kundër-balancuese kycje elektrike.
- Sistemi i kontrollit automatik ofron kohë djegie dhe fikje me para-programim
- Drita e ringarkimit i tregon operatorit se kur është koha për të bërë ri-ngarkimin.

Nivelet e ulëta të konsumit të energjisë

- Kontrollet digitale te programueshme të temperaturës ruajnë temperaturën, duke siguruar djegje të plotë, ndërsa kursejnë konsumin e lëndës djegëse.
- Ventilatori me presion me kontroll të moduluar të ajrit krijon turbulencë dhe shpërndan ajër djegës në dhomën dytësore.

- Ndezësi dytësor me kontrollues modules të aktizuar te temperatures ofron ngrohje paraprake të shpejtë dhe ruan performancë të lartë temperatures me nivele të ulëta të konsumit të energjisë.
- Zgjedhje e lendës djegëse: Naftë diesel & kerosene, gas LP ose natyror.
- Konsumi rreth 11 liter diesel per ore (nese perdoret diesel)
- Konsumi rreth 13 litra Natural Gas per ore

<u>Kapaciteti i Djegesit 100kg/ore. Temperatura e djegies max 1350 °C.</u>

Persa i perkete Sterilizuesit te mbetjeve spitalore (Autoklaves)

Njesite teknike:

1. Dhoma e sterilizimit
2. Moduli i ndarjes teknike
3. Paneli i kontrollit anësor të ngarkesës

Pamje ballore e Sterilizuesit te mbetjeve spitalore

cikli standart i sterilizimit zgjat 10 minuta. Proçesi standart i sterilizimit ndodh ne nje temperature prej 134 °C.

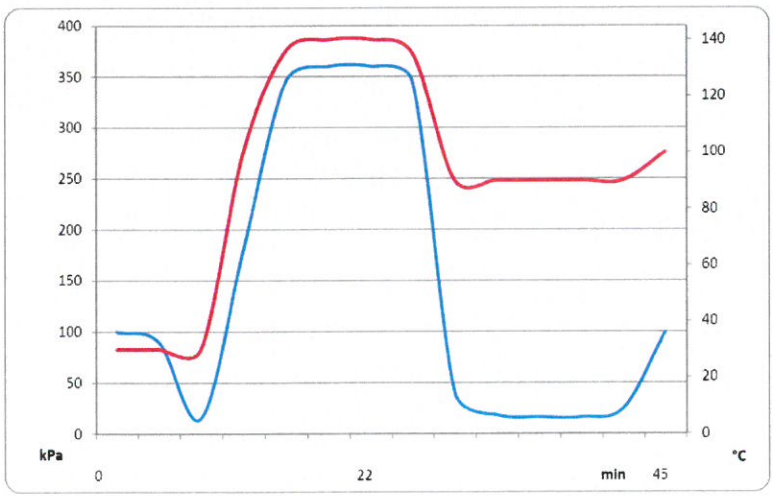

Zhvillimi i ciklit varion ne temperaturat 110-144 °C, koha 1-9.999 Minuta
Me ciklin e përdorimit mund të ndryshohen parametrat dhe fazat e ciklit të sterilizimit.
Fazat jane:
Testimi i Vakumit
Kushtezimi
Nxehja
Sterilizimi
Dhoma e kullimit
Larja
Tharja
Ajrimi

Proçeset e ngarkimit dhe te shkarkimit te Sterilizuesit

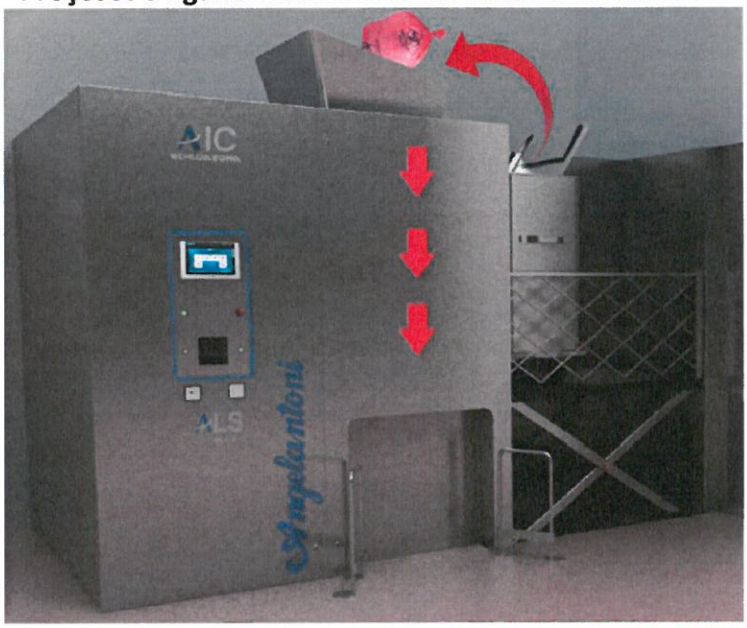

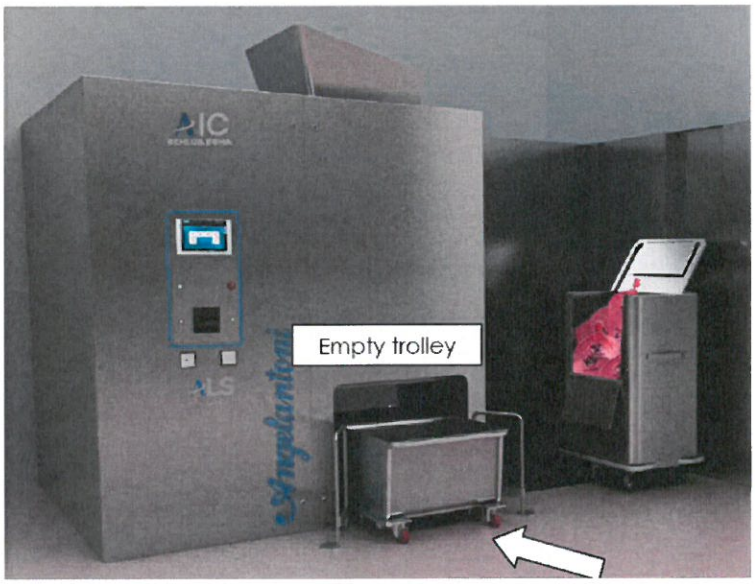

1. INFORMACION PËR QËLLIMIN E VNM DHE METODIKËN E ZBATUAR

Përshkrimi qëllimit dhe objektivave të VNM

Ky Raport i Vleresimit te Ndikimit ne Mjedis, eshte hartuar bazuar ne legjislacionin mjedisor per VNM dhe ka per qellim qe te parashikoje, identifikoje, vleresoje dhe parandaloje ose minimizoje ndikimin ne mjedis te projektit te propozuar.
Proçedura e vlerësimit të ndikimit në mjedis përfshin:
a) proçesin paraprak të vlerësimit të ndikimit në mjedis;
b) proçesin e thelluar të vlerësimit të ndikimit në mjedis.

Objektivat afatshkurter te VNM jane:

- Permiresim nga pikepamja mjedisore te projektit te propozuar;
- Siguron qe burimet natyrore jane perdorur ne menyren e duhur dhe me efiçence;
- Siguron qe eshte perzgjedhur alternativa me e mire e vendodhjes se projektit.
- Siguron qe jane marre ne konsiderate teknikat me te mira te Disponueshme te teknologjise se propozuar per tu aplikuar.
- Identifikon masat e duhura per zvogelimin e ndikimeve te mundshme potenciale te projektit te propozuar;
- Mundeson informimin e vendim-marresve, duke gjykuar ne miratimin ose jo te projektit dhe kushteve qe duhet te vendosen ne aktin e miratimit.

Objektivat afatgjate te VNM jane:

- Siguron dhe mbron shendetin e njeriut;
- Parashikon dhe parandalon ndryshimet/demtimet e pakthyeshme te mjedisit;
- Ndikon ne mbrojtjene burimeve natyrore, peisazhet e natyres dhe komponentet perberes te ekosistemeve;
- Permireson aspektet sociale-ekonomike te projektit
- Ndihmon ne realizimin e parimit te zhvillimit te qendrueshem te mjedisit.

Per hartimin e ketij raporti te Vleresimit te Ndikimit ne Mjedis, grupi i punes eshte bazuar nga informacioni i vene ne dispozicion nga zhvilluesi, nga inspektimi i kryer ne terren, si dhe nga informacione te siguruara ne rruge zyrtare nga institucione te ndryshme nepermjet faqeve zyrtare te tyre. Vleresimi i Ndikimit ne Mjedis, bazohet kryesisht ne eksperiencat individuale te stafit te "Green Solution" te ngjashme me kete projekt. Keto eksperienca, vijne nga projekte te ngjashme ne fushen e trajtimit ne menyre te integruar te mbetjeve te rrezikshme. Gjithashtu, ne lidhje me keto aktivitete stafi i studios konsultohet vazhdimisht me eksperte me pervoje ne kete fushe. Gjithashtu, kuadri ligjor mjedisor, eshte mjaft i plote dhe orientues, si ne identifikimin e shkarkimeve ne mjedis, ashtu edhe ne aspektin e masave per minimizimin e tyre.

Ky aktivitet sipas ligjit Nr. 10440, datë 07.07.2011, "Për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis", i ndryshuar, Shtojca I. Pika 9. Instalime për asgjësimin e mbetjeve për incinerimin, trajtimin kimik, sipas seksionit D9, ose venddepozitimet e mbetjeve të rrezikshme, siç përcaktohet në ligjin "Për menaxhimin e integruar të mbetjeve" dhe shtojca II. pika 11. b) Instalimet për asgjësimin e mbetjeve i nenshtrohet procedures se thelluar te VNM dhe me pas Aplikon e pajiset me Leje Mjedisi te tipit A.
Ne perfundim te ketyre procedurave, ky aktivitet pajiset me licence me kodin III.2.B sipas licencave nga qendra kombetare e Biznesit.

PËRSHKRIM I PËRMBLEDHUR I KUADRIT LIGJOR MJEDISOR DHE INSTITUCIONAL QË LIDHET ME PROJEKTIN.

Legjislacioni mjedisor eshte hartuar per te mbrojtur dhe parandaluar ndotjen dhe demtimin e komponenteve te veçante dhe te rendesishem te mjedisit nga faktore te ndryshem, njerezore dhe natyrore. Nder ligjet me kryesore ne lidhje me kete projekt, mund te permendim:

- **Ligji Nr. 10431 datë 09.06. 2011 "Për Mbrojtjen e Mjedisit".**
- **Ligji Nr. 10440 datë 07.07. 2011 "Për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis", i ndryshuar.**
- **Ligj Nr. 10448, date 14.07.2011 "Per Lejet e Mjedisit", i ndryshuar.**
- **Ligji Nr. 10463 date 22.09.2011 "Per menaxhimin e integruar te mbetjeve", i ndryshuar.**
- **Ligji Nr.8897 datë 16.05.2002, "Për mbrojtjen e ajrit nga ndotja", i ndryshuar.**
- **Ligji Nr.9587, datë 20.07.2006, "Për mbrojtjen e biodiversitetit".**
- **Ligji Nr. 124/2015 datë 12.11.2015 "Për efiçencën e energjisë".**
- **Ligji Nr. 81/2017, datë 04.05.2017 "Për Zonat e Mbrojtura".**
- **Vendim i KM Nr. 99, datë 18.2.2005 "Për miratimin e Katalogut Shqiptar të klasifikimit të Mbetjeve"**
- **Vendim i KM Nr. 371, datë 11.6.2014 "Për miratimin e rregullave për dorëzimin e mbetjeve të rrezikshme dhe të dokumentit të dorëzimit të tyre".**
- **Vendim i KM Nr. 178, datë 6.3.2012 "Për Incinerimin e Mbetjeve".**
- **Vendim i KM Nr. 123, datë 17.2.2011 "Per menaxhimin e zhurmave".**
- **Vendim i KM Nr. 313, dt. 09.05.2012 "Per rregulloren e mbrojtjes se publikut nga shkarkimet ne mjedis".**
- **Vendim i KM Nr. 686, date 29.07.2015 "Per zhvillimin e procedures se Vleresimit te Ndikimit ne Mjedis".**
- **Vendim Nr.798, datë 29.9.2010 "Për miratimin e rregullores për administrimin e mbetjeve spitalore".**
- **Vendim i KM Nr. 247, datë 30.4.2014 "Për përcaktimin e rregullave, të kërkesave e të procedurave për informimin dhe përfshirjen e publikut në vendimarrjen mjedisore".**
- **Udhezim Nr. 8, dt.27.11.2007 "Per nivelet kufi te zhurmave.**

2. PËRSHKRIMI I MBULESËS BIMORE TË SIPËRFAQES KU PROPOZOHET TË ZBATOHET PROJEKTI.

Objekti eshte ekzistues dhe nuk do te kete ndertim te ri. Objekti ka qene me funksion "Stacion i Pompave te Karburantit", pjese e ish Kombinatit Metalurgjik. Do te kryhet nje rikonstruksion i plote i objektit ne menyre qe te shnderrohet ne nje objekt me kushte bashkekohore dhe brenda te gjitha kushteve optimale te punes dhe standarteve mjedisore. Ky objekt ndodhet ne brendesi te Kombinatit Metalurgjik Elbasan. Siperfaqja totale e prones ku do te zhvillohet aktiviteti eshte **200m^2**. Relievi eshte i sheshte. Ne kete zone nuk ka bimesi, e cila do te preket nga ky aktivitet. Bimesia perreth objektit eshte barishtore e mbire spontanisht vitet e tranzicionit duke qene se ky objekt ska qene ne funksion. Midis ndertesave, ka bimesi te larte, por keto te fundit nuk preken nga projekti. Ky aktivitet ne kete faze, nuk prek toka bujqesore, as siperfaqe pyjore apo kullosore, por do te zhvillohet brenda kapanonit ekzistues, i cili ndodhet ne brendesi te zones industriale.

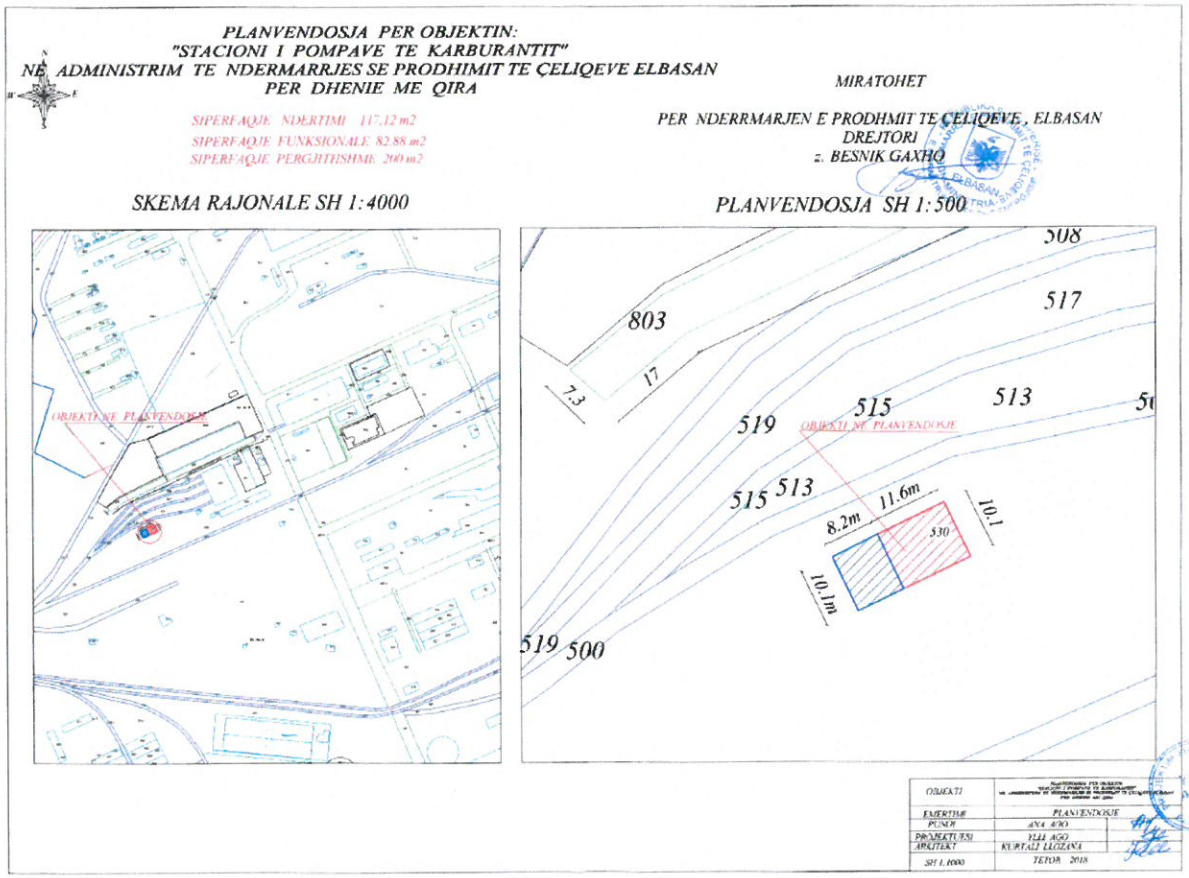

Pamje satelitore e bimesise perreth objektit

Informacion rreth bimesise dhe zonave te mbrojtura te rajonit.

Në Shqipëri, zonat e mbrojtura sidomos 10 vjeçarin e fundit, janë kthyer në një objekt të rëndësishëm pune të disa institucioneve të vendit, të cilat kanë synuar në evidentimin, ruajtjen, mirëmenaxhimin e përdorimin në mënyrë të qëndrueshme të tyre.

Aktualisht në Shqipëri zonat e mbrojtura përbëjnë rreth 10% të territorit. Ndonëse shpallja e tyre është bërë gradualisht ndër vite, duke filluar që në vitin 1940, deri në vitin 2002 ka munguar nje ligj mbi te cilin të mbeshtetet kategorizimi, ruajtja e menaxhimi i këtyre zonave. Me daljen e këtij ligji në qershor të 2002 duhet thënë se ka filluar një koncept i ri që përshtatet me atë bashkëkohor dhe që në tre vitet e fundit ka gjetur zbatim në rritjen me dyfish të territorit të vendit. Rrjeti i zonave të mbrojtura mbështetet në kategoritë menaxhuese të Qëndrës Ndërkombëtare për Ruajtjen e Natyrës (IUCN).

Themelet e zonave të mbrojtura janë hedhur që në vitin 1940 me shpalljen/krijimin e Rezervatit të Parë Shtetëror të Gjuetisë (Kune- Vain-Tale) në Lezhë dhe në Parkun Kombëtar "Mali i Tomorrit" në Berat. Në vitin 1956, në mbështetje të Dekretit "Mbi gjuetinë dhe peshkimin në ujërat malorë" u krijua rezervati i gjuetisë në Rrushkull. Në vitin 1960, zyrtarisht krijohet Parku Kombetar "Mali i Dajtit" dhe 6 vjet më vonë numri i tyre rritet në 6 (Thethi, Lura, Llogaraja, Dajti dhe Drenova). Parqe Kombëtare u shpallën zona me vlera të rralla e të veçanta natyrore, shkencore, shoqërore e rekreative, ku ruheshin të pa prekur ekosistemet natyrore dhe shërbenin për ruajtjen e florës dhe faunës së egër. Deri në vitin 1970 numri i rezervateve të gjuetisë arriti në 15 zona pyjore e lagunore. Me dekretin e vitit 1977 u bë riklasifikimi i rezervateve të gjuetisë dhe numri i tyre arriti në 25. Në vitin 1981 për herë të parë u vunë në mbrojtje shtetërore pasuritë natyrore të rralla, duke shpallur Monumente Natyre drurët e grumbuj pyjorë me vlerë shkencore, biologjike, historike e didaktike.

Përshkrimi i zonave të mbrojtura pranë vendit ku propozohet të zbatohet projekti përfshi edhe monumentet natyrore të mbrojtura me ligj.

Në Shqipëri, Zonat e Mbrojtura janë të konsideruara si pjesë/sipërfaqe e tokës dhe/ose ujit, detare/bregdetare, të destinuara kryesisht për konservimin e biodiversitetit, burimet natyrore dhe kulturore që shoqërojnë atë/ato dhe që janë të menaxhuara në mënyrë të ligjshme dhe/ose në mënyra të tjera efektive. Rrjeti i zonave të mbrojtura është bazuar në kategoritë e menaxhimit të IUCN dhe sistemi i ndërtuar për këtë qëllim është në përputhje me sistemin ndërkombëtar IUCN. Të gjashtë kategoritë e sistemit janë ekuivalente, të barabarta dhe të rëndësishme dhe ato përfshijnë të gjitha nivelet e ndërhyrjes njerëzore, të pranueshme për kategorinë respektive.

Krijimi i Zonave të Mbrojtura ka filluar që në vitin 1940. Në 1981, për herë të parë, asete të rralla natyrore u vendosën në mbrojtjen shtetërore duke shpallur si Monumente të Natyrës pyjet me vlerë shkencore, biologjike, historike dhe didaktike.

Zona ne vlerësim nuk vlerësohet si zone me status te veçante nga MTM. Sic shihet edhe ne harten e meposhteme, zona ne vleresim ndodhet ne zonen Industriale te Ish Kombinatit Metalurgjik, por per me teper ne afersi te objektit nuk ka zona te mbrojtura. Rajoni i Elbasanit permban zonat e mbrojtura mjedisore dhe monumentale si meposhte:

Tabelat: Monumentet Natyrore te rajonit ku do te shtrihet projekti.(Sipas VKM 676)

Rrethi Elbasan

Nr.	Monumenti Natyror	Nr.	Monumenti Natyror
1	Frasheri i Polos Vale	13	Dushku i Kishes Gjinar
2	Pylli aluvial i Shushices	14	Lisat e Pashtreshit
3	Shpella e Letanit	15	Mani i Zi i Joronishtit
4	Hinka e Kosoves (Dumre)	16	Rrepet e Byshekut
5	Mali (Shkembi) i Gradishtes	17	Robulli i Zeleshnjes
6	Shpella e Gracenit	18	Rapi i Bezistanit
7	Liqenet e Seferanit	19	Rrapi i Vojvodes
8	Liqeni i Deges (Dumre)	20	Rrapi i Gurres se Labinotit
9	Burimi i Llixhes se Hibrait	21	Ulliri i Qejfit
10	Dushku i Lleshanit	22	Rrapi i Llixhes
11	Meshtekna e Zavalines	23	Rrapi i Uruçes
12	Pisha e Fushe Kuqes Gjinar		

Burimi i informacionit:
VKM 676, date 20.12.2002 "Per shpalljen zone e mbrojtur te monumenteve te natyres shqiptare"

Burimi i Llixhës së Hibrait

Gjënden në pjesën e sipërme të përroit të Llixhave, ne komunen Tregan, rreth 200 m mbi nivelin e detit. Janë burime termominerare me temperaturë rreth 400°, me përmbajtje kripërash dhe gazrash të tretura në to. Vizitohen duke ndjekur intinerarin Elbasan-Ura Shkumbinit-Llixha.

Dushku i Lleshanit

Gjëndet në fshatin Lleshan, pranë rrugës për në Gjinar, në rrethin Elbasan. Ndodhet në një shpat mali me lartësi rreth 1000 mbi nivelin e detit. Përfaqëson një dru lisi të veçuar, me formë të rregullt dhe lartësi rreth 21 m, diametri i trungut 120 cm, perimetri i trungut 240 cm. Ka 32 degë me një perimetër të përgjithshëm rreth 92 m. Mosha e tij është 250 vjeçare. Vizitohet sipas rrugës rurale Elbasan-fshati Lleshan.

Pisha e Fushë Kuqes, Gjinar

Ndodhet në fshatin Gjinar, komuna me të njëjtin emër e rrethit të Elbasanit, në lartësinë 920-1000 m mbi nivelin e detit. Përfaqëson një sipërfaqe pyjore pishe e zezë, prej 2 ha. Përbëhet nga drurë të vjetër dhe të rinj, me lartësi 18-20 m me moshe 149-158 vjet. Vizitohet sipas rrugës rurale qyteti Elbasanit-fshati Gjinar-lapidari i Fushë Kuqes.

Dushku i Kishës, Gjinar

Gjëndet pranë kishës së fshatit Gjinar, rrethi Elbasan. Përfaqëson një dru lisi të veçuar, me formë të rregullt, ombrellore. Lartësia e tij është 22 m. Ka 9 degë që formojnë kurorën me perimetër 82 m. Mosha e tij është 300 vjeçare. Vizitohet sipas rrugës rurale qyteti i Elbasanit-Gjinar.

Rrepet e Byshekut

Gjënden në fshatin Shushicë, në të majtë të lumit Shkumbin. Përfaqëson një grup drurësh prej rrapi në një sipërfaqe prej 0,4 ha me moshe 500-600 vjeçare. Pranë tyre ka burime me ujë dhe sistemime e rregullime në dobi të vizitorëve ditorë. Vizitohen sipas rrugës automobilistike qyteti i Elbasanit-Ura e Shkumbinit-Byshek (6 km para se të arrish në qëndër të fshatit Shushicë)

Rrobulli i Zeleshnjës

Gjëndet pranë fshatit Zeleshnjë, komuna Gjinar, Rrethi Elbasan. Përfaqëson një sipërfaqe pyjore (1,5 ha) rrobulli. Njihet edhe me emrin pylli i Staneve të Verçës. Lartësia e drurëve është 18-20 m me moshe 100-120 vjeçare. Vizitohet sipas rrugës Elbasan-Gjinar-Degmadh-Zeleshnjë.

Rrapi i Bezistanit

Gjëndet në qëndër të qytetit të Elbasanit, pranë ish-hotel turizmit "Skampa". Përfaqëson një dru rrapi të veçuar me kurorë të rregullt e formë të rrumbullakët. Lartësia e tij është rreth 20 m. Mosha e këtij monumenti është 500 vjeçare. Vizitohet me lehtësi, pasi është në qëndër të qytetit.

Rrapi i Gurrës së Labinotit

Gjëndet në pjesën perëndimore të fshatit Labinot Mal, rrethi Elbasan. Përfaqëson një dru rrapi të veçuar. Lartësia e monumentit është 16 m. Ka mbi 20 degë që formojnë kurorën me perimetër 42 m. Mosha e monumentit është 110 vjeçare. Vizitohet sipas degëzimit të rrugës kombëtare Elbasan-Librazhd, duke filluar nga Labinot Fusha deri në Labinot Mal.

Shpella e Kabashit

Ndodhet në afërsi të fshatit Kabash, Komuna Poroçan, Rrethi Gramsh. E formuar në shkëmbinjtë gëlqerorë të kretës së sipërmë, e gjatë rreth 120 m. Ende nuk është eksploruar. Pjesa e njohur formon një labirinth të vërtetë dhe është e mbushur me konkrecione të shumta stalaktite dhe stalagmite me bukuri të rrallë. Vizitohen duke ndjekur intinerarin Gramsh ose Elbasan-Kabash.

Kanioni i Sinecit ose Saraselit

Ndodhet pranë fshatit të Saraselit, komuna Sult, rrethi Gramsh. Përfaqëson një kanion të madh të formuar në gëlqerorët e kretës së sipërme nga veprimtaria karstike dhe erozive e përroit të Saraselit. Është i gjatë rreth 1,5 km, i thellë rreth 300 m. Vizitohen duke ndjekur intinerarin Gramsh-Sinec.

Shkëmbi (kanioni) i Kopaçit

Ndodhet në afërsi të Grabovës së Sipërme, Rrethi Gramsh dhe është i formuar në shkëmbinjtë gëlqerorë nga erozioni dhe karsti i ujrave të lumit degë e Devollit. Është rreth 500 m i thellë, i gjatë rreth 1,5 km. Vizitohen duke ndjekur intinerarin Gramsh-Lenie-Grabovë e Sipërme.

Kanioni i Holtës

Ndodhet në lumin Homonim (degë e Devollit) me shtrirje nga Bardhaj deri në Kabash. Është formuar nga erozioni i lumit në fjalë. Është i thellë rreth 100 -150 m dhe gjatësi rreth 3 km. Vizitohen duke ndjekur intinerarin Gramsh – Holtë.

Ujëvara e Sotirës

Ndodhet në shpatin lindor të malit të Tomorrit, në afërsi të fshatit Sotire, komuna Kushove, rrethi Gramsh. Uji del nga një e çarë e madhe gjatësore në shkëmbin e thepisur gëlqeror duke krijuar ujëvarën e famshme me lartësi 10 m dhe të shtrirë në një gjerësi prej rreth 3 m. Vizitohen sipas intinerarit Gramsh-Sotirë-Monumenti.

Liqeni i Zi-Lenie

Gjendet në lartësinë 1634 m, në afërsi të fshatit Lenie, komuna me të njëjtin emër të rrethit të Gramshit. Përfaqëson një një liqen me origjinë akullnajore. Forma e liqenit është e përzgjatur, rreth 1000-1200m Vizitohet duke ndjekur intinerarin: Gramsh-fshati Lenie-Biaj e më pas në Liqenin e Zi.

Rrobulli i Grabovës

Gjëndet në afërsi të malit të Valamarës, fshati Grabovë e Sipërme, komuna Lenie, rrethi Gramsh. Përfaqëson një sipërfaqe pyjore prej 8 ha. Pylli i rrobullit ka formë drejtkëndëshe me gjatësi 400-500 m. Mosha e tyre është 100 vjeçare. Për ta vizituar duhet ndjekur intinerari: fshati Grabovë e Sipërme- përroi i Sharrës-Vërtoq.

Mështekna e Qarishtës

Ndodhet në krahun e djathtë të sektorit të mesëm të luginës së Qarishtës. Përbën një areal të veçantë të shoqërimit të mështeknës (Betula alba), një bimë kjo e rrezikuar për t'u zhdukur. Vizitohen sipas intinerarit Librazhd-Qarishtë-monumenti.

Pylli i Stravajt

Ndodhet në afërsi të fshatit Stravaj, Rr. Librazhd. Përbën një shoqërim interesant të ahut (Fagus silvatica) me bimë të tjera gjethegjera. Vizitohen sipas intinerarit Librazhd-Stravaj-monumenti.

Sofra e Skënderbeut

Ndodhet në skajin jugor të malit të Shebenikut, në lartësinë 1376 m mbi nivelin e detit. Është i gjatë rreth 1 km dhe i gjerë rreth 800 m. Vetë guri përbën një mbetje erozive të sinklinalit të Mirditës. Vizitohen sipas intinerarit Librazhd-Prrenjas-Pishkash -monumenti.

Burimi i Studnës

Ndodhet në skajin lindor të fushës së Studnës. Përbën një burim të madh karstik, me uje të shumtë, të pastër dhe të ftohtë. Në vendin e daljes krijon një mjedis shumë të këndshëm. Vizitohen sipas intinerarit Librazhd-Studnë.

Liqeni i Seferanit

Ndodhet në Dumre, pranë fshatit homonim. Përbën një liqen interesant karstik me sipërfaqe 87,5 ha, thellësi mesatare 4,5 m, thellësi më të madhe 20,8 m, gjatësi 2,05 km. Vizitohet duke marrë rrugën Elbasan- Belsh-Seferan.

Mali (Shkëmbi) i Gradishtës

Gjëndet në Dumre, në juglindje të Belshit të rrethit Elbasan. Përfaqëson një mbetje të veprimtarisë karstike me lartësinë prej rreth 350 m. Vizitohet duke marrë rrugën Elbasan-Belsh-Gradishtë.

Zonat e mbrojtura në Republikën e Shqipërisë (Sipas faqes zyrtare të MTM)

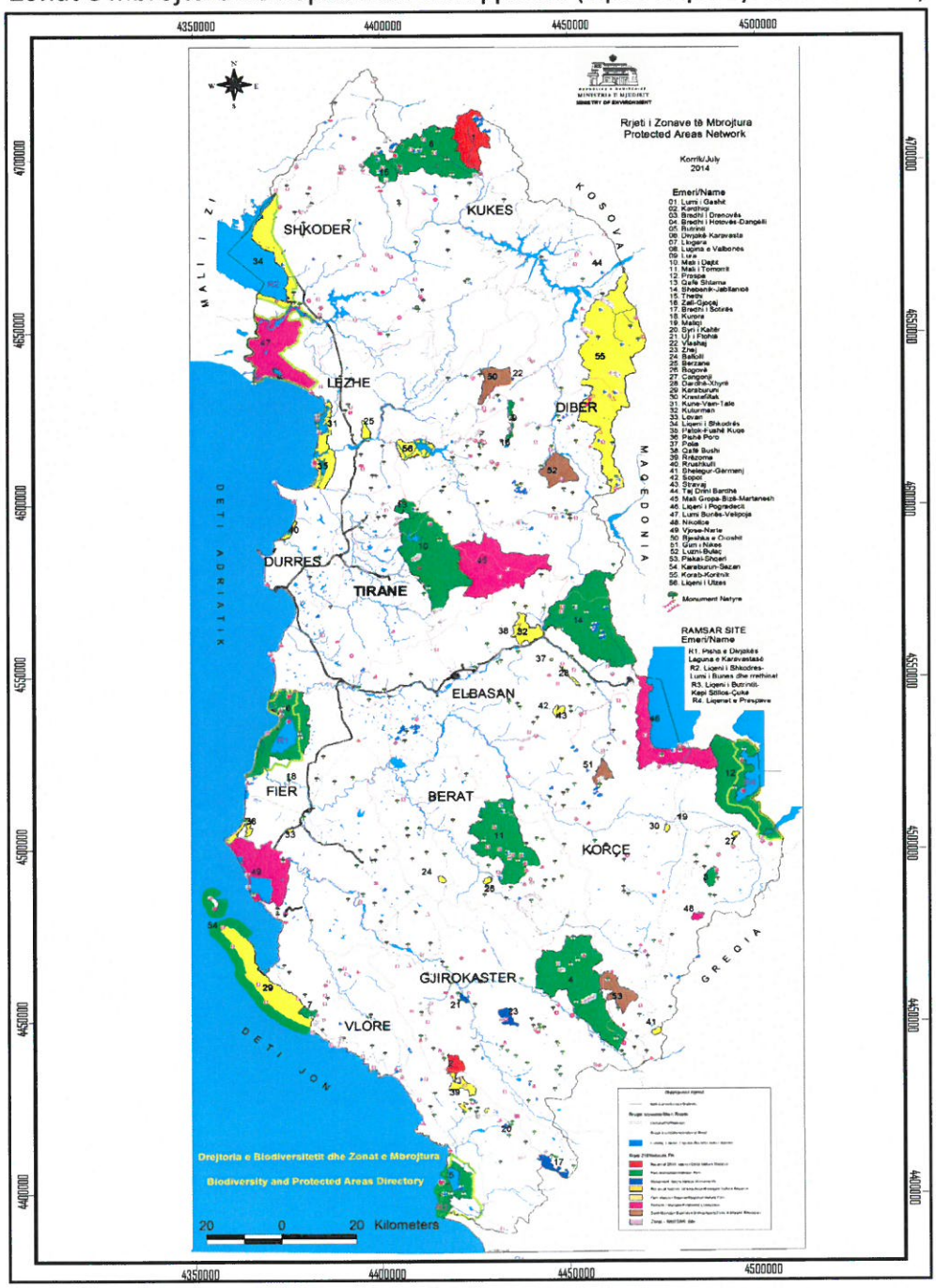

Monumentet e Kultures per Rrethin e Elbasanit:

	RRETHI I ELBASANIT								
NR	EMRI I MONUMENTIT	FSHATI	KOMUNA	BASHKIA	RRETHI	KATEG	INSTITUCIONI I SHPALLJES	NR:VENDIMIT	Dt. SHPALLJES
1	KALAJA E ELBASANIT ne mes te qytetit, muret e kalase te kufizuara nga ana e jashtme ne 4 anet me rruge publike dhe nga brenda 5 metra larg tyre			ELBASAN	ELBASAN	I	Aprov.ligj.609.dt,24.05.1948	586 e 4874	17.03.1948 e 23.09.1971
2	KALAJA E GURIT.	LLESHAN	GJINAR		ELBASAN	I	Rektorati Uiversitetit Shtetror	6	15.01.1963
3	KALAJA E MENGLIT prane qytetit te Elbasanit	MENGEL	LABINOT - FUSHE		ELBASAN	I	Rektorati Uiversitetit Shtetror	6	15.03.1963
4	KALAJA E DRAGOTIT ne fshatin Qafe I Suloves	QAFE I SULOVES			ELBASAN	I	Rektorati Uiversitetit Shtetror	6	15.03.1963
5	KALAJA E VALËSHIT ne fshatin Valesh	VALESH	GJINAR		ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	1886	10.06.1973
6	KALAJA E BODINIT ne fshatin Bodin	BODIN	GRACEN		ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	1886	10.06.1973
7	KALAJA E MALIT ne fshatin Xherie	XHERIE	SHALES		ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	1886	10.06.1973
8	KALAJA E DRAGOTIT ne fshatin Dragot	DRAGOT	MOLLAS		ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	1886	10.06.1973
9	KALAJA NE LLIXHAT E ELBASANIT		GJINAR		ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	1886	10.06.1973
10	KALAJA NE SHKEMBIN MBRET ne fshatin Xibrake	XIBRAKE	LABINOT - FUSHE		ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	1886	10.06.1973
11	KALAJA NE VENDIN E QUAJTUR KULLA E GRACENIT	GRACEN	GRACEN		ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	1886	10.06.1973
12	KALAJA NE VENDIN E QUAJTUR SHKEMBI I SKENDERBEUT (SHEN LLIUT).	PETRESH	BRADASHESH		ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	1886	10.06.1973
13	KALAJA NE VENDIN E QUAJTUR KULLA E KOMUNAHUT ne fshatin Kamunak	KAMUNA	MOLLAS		ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	1886	10.06.1973
14	GRADISHTA E BELSHIT ne Dumbre, ne jug te liqenit te Balshit, ne kuoten 239, e kufizuar me arrat e livadhet qe rrethojne ne 4 anet kodren.	BELSH		BELSH	ELBASAN	I	Aprov.ligj.609.dt,24.05.1948	586 e 4874	17.03.1948 e 23.09.1971
15	KALAJA E MALIT DHE KALAJA NE MAJEN E SHEN MARISE	BIXELLENJE	FUNAR		ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	1886	10.06.1973
16	GJURME TE KALASE MESJETARE PRANE PALLATIT TE SPORTIT ne qytetin e Elbasanit			ELBASAN	ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	2654	08.08.1980
17	KALAJA E KABASHIT prane fshatit Jorenisht ne Shpat Zavaline	JORENISHT	ZAVALINE		ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	1886	10.06.1973
18	TUMAT E FUSHES SE PAZHOKUT.	GOSTIME	GOSTIME		ELBASAN	I	Rektorati Uiversitetit Shtetror	6	15.01.1963
19	TUMAT NE PERENDIM TE FSHATIT KAJAN	KAJAN	KAJAN		ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	1886	10.06.1973
20	KULLA E SAHATIT NE MURET E KALASE SE ELBASANIT			ELBASAN	ELBASAN	I	Rektorati Uiversitetit Shtetror	6	15.01.1963
21	URA ANTIKE ne fshatin Muriqan	MURIQAN		GJERGJAN	ELBASAN	I	Rektorati Uiversitetit Shtetror	6	15.01.1963
22	KEMBET E URES ANTIKE NE TOPCIAS			ELBASAN	ELBASAN	I	Rektorati Uiversitetit Shtetror	6	15.01.1963
23	URA MBI PERROIN GURRA E LABINOTIT ne fshatin Labinot, fushe Labinot.	LABINOT	LABINOT		ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	266/1	16.02.1979
24	GERMADHAT ANTIKE (STACIONI RRUGOR AD-QUINTUM) ne fshatin Bradashesh	BRADASHESH	BRADASHESH		ELBASAN	I	Rektorati Uiversitetit Shtetror	6	15 .01.1963
25	BEZISTENI I QYTETIT, SHATERVANI, RRAPI DHE NJE PJESE E KALLDREMIT qe perfshin keto 2 ambiente te bezistenit, RR. "Bardhyl Popa", lagjia "Pazar", ne qytetin e Elbasanit			ELBASAN	ELBASAN	I	Rektorati Uiversitetit Shtetror	6	15.01.1963
26	KISHA E SHEN GJON VLADIMIRIT. Ne Shnjon, godina me mbishkrimin e stemen e Karl Topise bashke me mbishkrime te tjera me nje distance me 5 metra rreth mureve	SHIJON	BRADASHESH		ELBASAN	I	Aprov.ligj.609.dt,24.05.1948	586 e 4874	17.03.1948 e 23.09.1971
27	KISHA E SHEN E PREMTES ne fshatin Valesh	VALESH	GJINAR		ELBASAN	I	Rektorati Uiversitetit Shtetror	6	15.01.1963
28	KISHA E SHEN KOLLIT ne Shelcan, ne Jug-Lindje te Elbasanit, godina me 5 metra distance rreth mureve.	SHELCAN	SHELCAN		ELBASAN	I	Aprov.ligj.609.dt,24.05.1948	586 e 4874	17.03.1948 e 23.09.1971
29	KISHA Fjeţa E SHEN MARISE NE lagjen KALA, ne qytetin e Elbasanit			ELBASAN	ELBASAN	I	Rektorati Uiversitetit Shtetror	6	15.01.1963

30	RRENOJAT E KISHES ne fshatin Selvias	SELVIAS	KLOS		ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	1886	10.06.1973
31	RRENOJAT E KISHES ne fshatin Bixellenje	BIXELLENJE	FUNAR		ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	1886	10.06.1973
32	RRENOJAT E KISHES ne fshatin Belsh	BELSH		BELSH	ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	1886	10.06.1973
33	RRENOJAT E KISHES ne fshatin Mamel	MAMEL	GRACEN		ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	68/7	30.05.1970
34	RRENOJAT E KISHES SE UNGJILLIZIMIT ne fshatin Mjekerz	MJEKES	SHIRGJAN		ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	68/7	30.05.1970
35	BAZILIKA NE KODER TE TEPES prane qytetit te Elbasanit			ELBASAN	ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	1886	10.06.1973
36	XHAMIA MBRET ne lagjen Kala te qytetit te Elbasanit, ne lagjen e Kalase, e kufizuar ne 3 anet me rruge dhe nga Veriu me oborrin.			ELBASAN	ELBASAN	I	Aprov.ligj.609.dt,24.05.1948	586 e 266/1	17.03.1948 e 16.02.1979
37	XHAMIA E NAZIRESHES jashte qytetit, godina me nje distance prej 10 m rreth mureve			ELBASAN	ELBASAN	I	Aprov.ligj.609.dt,24.05.1948	586 e 4874	17.03.1948 e 23.09.1971
38	HAMAMI I PAZARIT ne vendin Qoshe			ELBASAN	ELBASAN	I	Aprov.ligj.609.dt,24.05.1948	586 e 4874	17.03.1948 e 23.09.1971
39	HAMAMI I VJETER NE LAGJEN KALA ne qytetin e Elbasanit.			ELBASAN	ELBASAN	I	Rektorati Uiversitetit Shtetror	6	15.01.1963
40	BANESA E QEMAL STAFES ne qytetin e Elbasanit.			ELBASAN	ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	1886	10.06.1973
41	SHKOLLA "KOSTANDIN KRISTOFORIDHI" DHE VARRI PRANE SAJ ne qytetin e Elbasanit.			ELBASAN	ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	1886	10.06.1973
42	BURGU DHE QELITE E TIJ ne qytetin e Elbasanit.			ELBASAN	ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	1886	10.06.1973
43	SHTEPIA MUZE E KOSTANDIN KRISTOFORIDHIT ne rrugen "Mihal Hasa", ne qytetin e Elbasanit.			ELBASAN	ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	266/1	16.02.1979
44	BANESA E STAF PAPANIKOLL PAPAJANIT lagja KALA, Rr."Vasil Moisiu", Nr.11, ne qytetin e Elbasanit.			ELBASAN	ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	6	15.01.1963
45	BANESA E SUL SHAHINIT, lagjia "Karavelija", Rr. "Brigada XV", Nr.20 ne qytetin e Elbasanit.			ELBASAN	ELBASAN	I	Rektorati Uiversitetit Shtetror	6	15.01.1963
46	BANESA E HAJDAR SEJDINIT, lagjia Alejdini ne kryqezimin e rrugeve "11 nentori" dhe "Skenderbeu", ne qytetin e Elbasanit.			ELBASAN	ELBASAN	I	Rektorati Uiversitetit Shtetror	6	15.01.1963
47	BANESA E HAJRIE SKILES, lagjia Sulejmanie, Rr.Ali Arapi, Nr.11 e 9, ne qytetin e Elbasanit.			ELBASAN	ELBASAN	I	Rektorati Uiversitetit Shtetror	6	15.01.1963
48	BANESA E IKBALE BUMCIT, Rr. Kristoforidhi, Nr.34, ne qytetin e Elbasanit.			ELBASAN	ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	1886	10.06.1973
49	BANESA E TASIM QIFTJES, Rr.Janaq Kilica", Nr.3, ne qytetin e Elbasanit.			ELBASAN	ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	1886	10.06.1973
50	BANESA E VELLEZERVE KOPILI, Rr. "Avdul Sula", Nr.17, ne qytetin e Elbasanit.			ELBASAN	ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	1886	10.01.1973
51	BANESA E REFIE MALLAHOLLIT, rruga "Brigada XV", Nr.34, ne qytetin e Elbasanit.			ELBASAN	ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	1886	10.011973
52	BANESA E ELENA PAPAJANIT, lagjia "Druni Kala', Rruga "Mihal Hase", Nr.6, ne qytetin e Elbasanit.			ELBASAN	ELBASAN	I	Rektorati Uiversitetit Shtetror	6	15.01.1963
53	BANESA E JORGJI (LEF) KUSHTES ne fshatin Jorenisht(Shpati nr.1)	JORENISHT - SHPAT	ZAVALINE		ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	266/1	16.02.1979
54	BANESA E TOLI DEDES(Dedjes) ne fshatin Zavaline, (Shpati 1)	ZAVALINE (SHPATI NR.1)	ZAVALINE		ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	266/1	16.02.1979
55	BANESA E RAHMAN BODURIT ne fshatin Kacivel(Shpati nr.2)	KACIVEL (SHPATI NR.2 SIPERM)	TREGAN		ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	266/1	16.02.1979
56	BANESA E PALI SKENDERIT ne fshatin Zavaline, (Shpati 1)	ZAVALINE (SHPATI NR.1)			ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	266/1	16.02.1979
57	DHOMA ME TAVAN DEKORATIV NE KOPESHTIN E FEMIJEVE nr.8, rruga "Kostandin Kristoforidhi", ne qytetin e Elbasanit.			ELBASAN	ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	Urdhres	08.01.1977
58	BANESA E QEFSERE, SHEFQET E SABRIE DUHANXHIU, rruga "Brigada V", nr.24, ne qytetin e Elbasanit			ELBASAN	ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	Urdheres	08.01.1977
59	BANESA E NABISE IDRIZIT ne fshatin Shmil	SHMIL	LABINOT-MAL		ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	1886	10.06.1973

60	BANESA E SALI QAFMOLLA (ÇARDAKU). Ky mjedis ruan mire karakteristikat origjinale, te cilat kane vlera tipologjike dhe arkitektonike			ELBASAN	ELBASAN	I	Komitete i Kulturës dhe Arteve	8	18.12.1987
61	QENDRA HISTORIKE E QYTETIT ELBASAN(Kalaja, lagjia brenda Kalase, RR."Rinia", RR."Qemal Stafa", Rr."Janaq Kilica', Rr."Ptolene Xhuvani")			ELBASAN	ELBASAN	I	KËSHILLI I MINISTRAVE	249	01.07.1980
62	B.K.T, Rr."Qemal Baho"			ELBASAN	ELBASAN	II-të	M.T.K.R.S-Drejtoria e Trashegim	22	15.02.2005
63	Ish Muzeu i Luftës, Rr."J. Kilica"			ELBASAN	ELBASAN	II	" " " " " " "	22	15.02.2005
64	Ndërtese 2 kat. Rr."Rinia", ngjitur me murin e Kalasë			ELBASAN	ELBASAN	II	" " " " " " "	22	15.02.2005
65	Ndërtese 2 kat. Rr."Rinia", Internet&Bingo			ELBASAN	ELBASAN	II	" " " " " " "	22	15.02.2005
66	Ndërtese 2 kat. Rr."Rinia"			ELBASAN	ELBASAN	II	" " " " " " "	22	15.02.2005
67	Ndërtese 2 kat. Rr."Rinia", Hotel "Guri"			ELBASAN	ELBASAN	II	" " " " " " "	22	15.02.2005
68	Ndërtese 2 kat. Rr."Rinia", Parfumeri "Eri"			ELBASAN	ELBASAN	II	" " " " " " "	22	15.02.2005
69	Ndërtese 2 kat. Rr."Rinia",			ELBASAN	ELBASAN	II	" " " " " " "	22	15.02.2005
70	Ndërtese 2 kat, Lagjia "L.Sokoli"			ELBASAN	ELBASAN	II	" " " " " " "	22	15.02.2005
71	Ish Shkolla "Ptoleme Xhuvani", Rr."Sul Misiri"			ELBASAN	ELBASAN	II	" " " " " " "	22	15.02.2005
72	Ndërt.2 kat, Rr.:Sul Misiri", pas ndërtesës nr.12			ELBASAN	ELBASAN	II	" " " " " " "	22	15.02.2005
73	Ndërt.2 kat, Rr.:Sul Misiri", Nr.1			ELBASAN	ELBASAN	II	" " " " " " "	22	15.02.2005
74	Muzeu I Qytetit(shpallet ne 2008) (BANESA E SEJDINIT- Shpallur me 1963)	Rishpallet mon kat.Parë	Me urdhër nr.927.dt 16.10 2008	ELBASAN	ELBASAN	I	" " " " " " "	6 927	15.01.1963 16.10.2008
75	Ndërt.2 kat, Rr.:Q.Bahoi",afër Bibliotekës publike			ELBASAN	ELBASAN	II	" " " " " " "	22	15.02.2005
76	Biblioteka publike, Rr'Q.Baho"			ELBASAN	ELBASAN	II	" " " " " " "	22	15.02.2005
77	Ndërt.2 kat, Rr. Labinoti",			ELBASAN	ELBASAN	II	" " " " " " "	22	15.02.2005
78	Rruga "Rinia", duke filluar nga kryqëzimi me Lagjen "L.Sokoli"			ELBASAN	ELBASAN	II	" " " " " " "	22	15.02.2005
79	Kinema "Skampa", kryqëzimi i Rrugës "Rinia"			ELBASAN	ELBASAN	II	" " " " " " "	22	15.02.2005
80	BANESA E RAM KARAGJOZIT (KASOLLE) ne fshatin Qeret-Shmil-ku gjate periudhes janar-shkurt 1944 u strehua E.Hoxha dhe Shtabi I Pergjithshem	Qeret-Shmil			ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	266/1	12.021979
81	BANESA E QAMIL ZHGJUNIT ne fshatin Qafe-Shmil,ne vitin 1943 ka qene baze e E.Hoxhes dhe eshte vendosur teknika e shtypit te Partise	Qafë-Shmil			ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	266/1	12.021979
82	BANESA E ALI DISHËS ne fshatin Lugaxhi(Shmil) ,ne vitin 1943 ka qene baze e rendesishme e E.Hoxhes	Lugaxhi-Shmil			ELBASAN	I	Minis. e Arsimit dhe e Kulturës	266/1	12.021979
83	SHTEPIA E KONFERENCES SE LABINOTIT	LABINOT	LABINOT		ELBASAN	I	Rektorati Uiversitetit Shtetror	6	15.01.1963
84	BAZILIKA PALEOKRISTIANE dhe PËRCAKTIMI I ZONËS MBROJTËSE			ELBASAN	ELBASAN	I	M.T.K.R.S. -Drejt.Trasheg.kombetare	212	19.05.2009
85	ZONA ARKEOLOGJIKE"A" E QYTETIT DHE RREGULLORJA E ADMINISTRIMIT			ELBASAN	ELBASAN		Këshilli i Ministrave	445	09.06.2010

3. INFORMACION PËR PRANINË E BURIMEVE UJORE NË SIPËRFAQEN E KËRKUAR NGA PROJEKTI DHE NË AFËRSI TË SAJ.

Ne zonen e zbatimit te ketij projekti nuk ka burime ujore te identifikuara. Burimi ujor me i afert me objektin eshte Lumi Shkumbin. Distanca qe ruan objekti nga Lumi eshte rreth 1.2km ne vije ajrore. Objekti ndodhet ne brendesi te ish Kombinatit Metalurgjik, Bradashesh, Elbasan. Objekti nuk ndodhet ne brendesi apo ne afersi te burimeve ujore te rendesishme si Lumenjte kryesore, Liqene, Rezervuar apo Zona Bregdetare.

Pozicionimi ne lidhje me burimet ujore

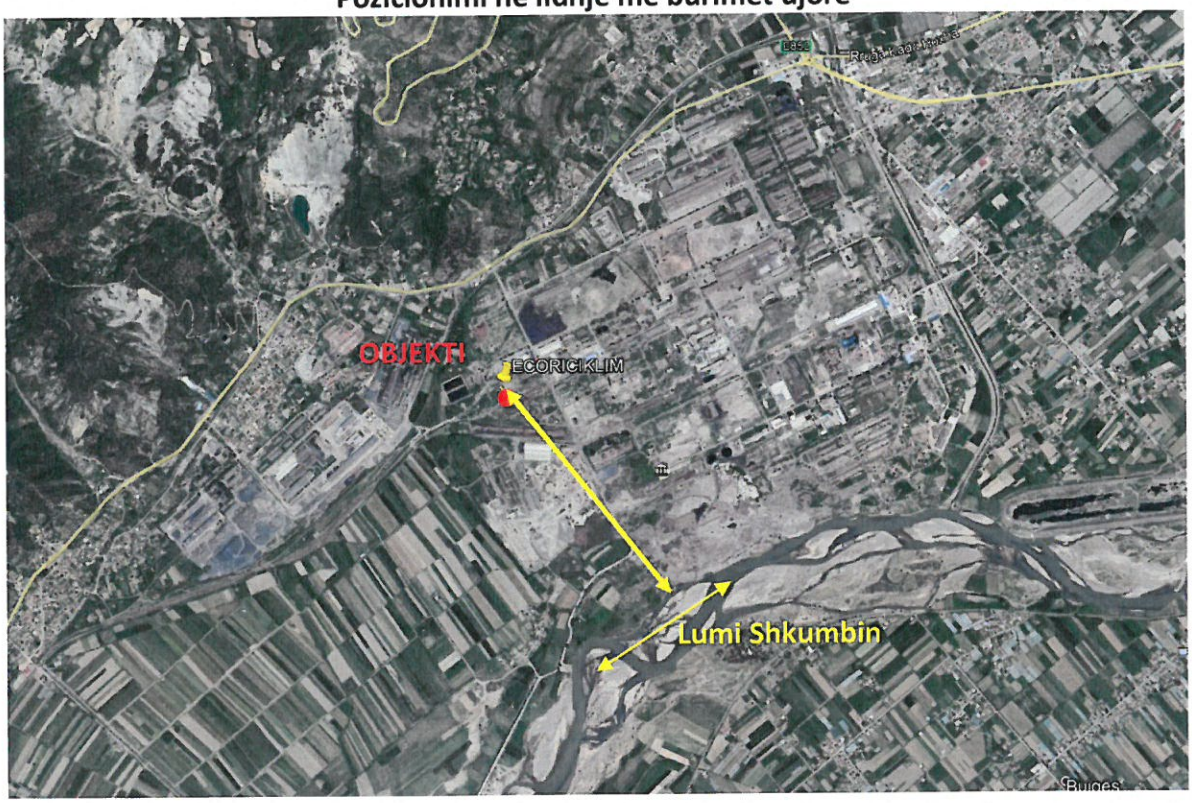

<u>Cilësia e lumenjëve</u>

(Bazuar në studimin Kombëtar vjetor të Agjencisë Kombëtare të Mjedisit)

Monitorimi i cilësisë së ujit është i rëndësishëm për mbrojtjen e mjedisit, menaxhimin e ujërave, identifikimin e shkaktarëve të ndotjes deri në dhënien e rekomandimeve përkatëse sipas problematikave të identifikuara. Ky program monitorimi me një frekuencë 4 herë/vit siguron një bazë të dhënash, të cilat përdoren në hartimin e Raportit të Gjëndjes së Mjedisit, në hartimin e informacioneve në nivel lokal, kombëtar e ndërkombëtar, si dhe raportimet në Agjencinë Europiane të Mjedisit.

Gjëndja e treguesve mjedisor, ndikimi në mjedis dhe tendenca

Rrjeti i monitorimit është i shtrirë në lumenj, liqene dhe zona bregdetare. Monitorimi është realizuar nga Agjencia Kombëtare e Mjedisit për periudhën kohore shkurt-dhjetor 2016, me frekuencë 4 herë në vit për ujërat e lumenjve, liqeneve dhe zonave bregdetare për përcaktimin e nutrientëve dhe 2 - 3 herë në vit për përcaktimin e klorofilës a në liqene.

Klasifikimi i cilësisë së lumenjve dhe liqeneve përcaktohet në bazë të parametrave fiziko-kimikë duke i krahasuar me normat e lejuara të përcaktuara në Direktivën Kuadër të Ujit të

BE-së. Për klasifikimin e zonave bregdetare i referohemi VKM 177 datë. 31.03.2005 - Normat e lejuara të shkarkimeve urbane nga impiantet e trajtimit.

Parametrat e analizuar në laborator

- Nevoja Biokimike për oksigjen mg/l

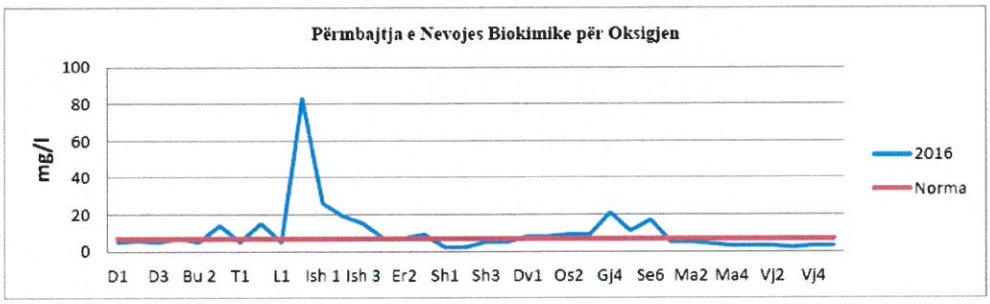

- Nevoja kimike per oksigjen

Nevoja kimike për oksigjen është tregues i ndotjes kimike dhe organike, ku të dhënat e monitorimit janë paraqitur në grafikun si vijon

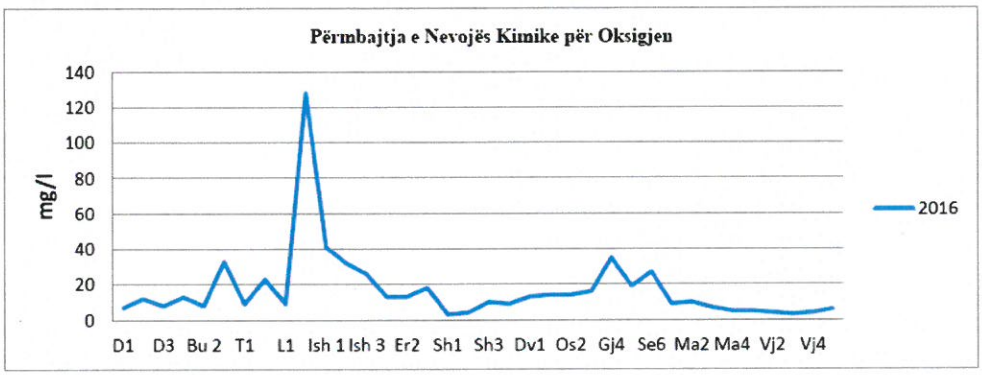

- Përmbajtja e amoniakut

Përcaktimi i përmbajtjes së amoniakut në kampione uji i përcaktuar me metodën spektrometrike është parametër kryesor i klasifikimit në klasa të cilësisë së ujërave sipas DKU. Referuar të dhënave të marra nga 4 ekspeditat e kryera paraqitja grafike shpreh qartë stacionet, të cilat rezultojnë të jenë mbi normën e lejuar.

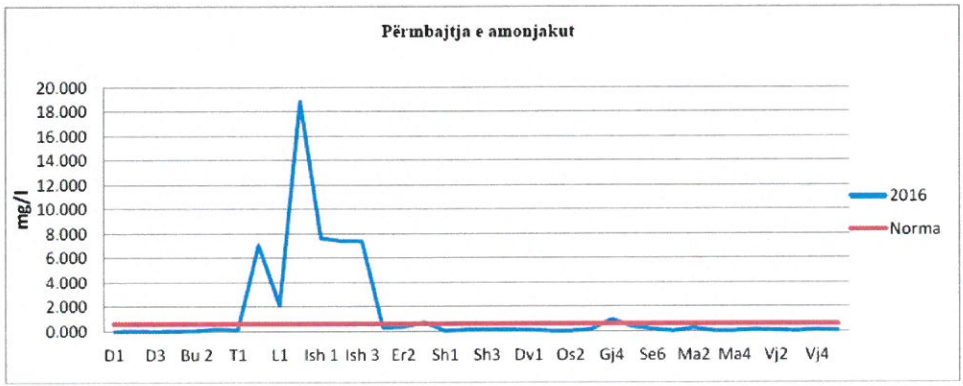

- Përmbajtja e nitriteve

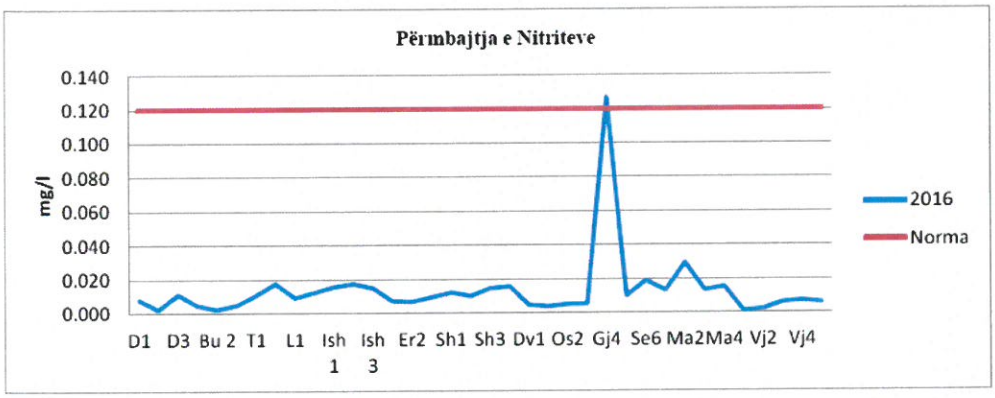

- Përmbajtja e nitrateve

Përmbajtja e nitrateve në të gjitha stacionet e monitoruara rezulton në vlera më te ulëta se norma e lejuar(<0.8 mg/l).

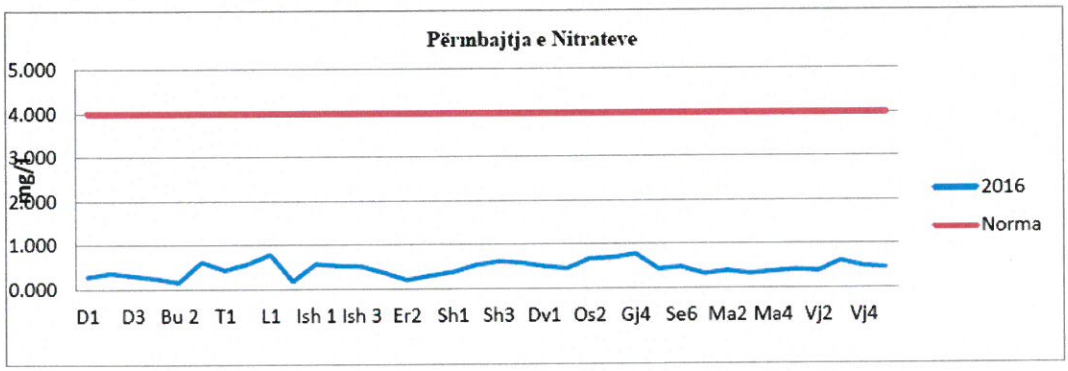

- Përmbajtja e fosforit

Referuar vlerave mesatare, siç janë paraqitur edhe në grafikun e mëposhtëm, Baseni i Drinit paraqet ujëra me gjendje të lartë – Klasa I, ku vetëm stacioni Drin Lezhë klasifikohet në Klasën II me vlerë 0.062 mg/l.

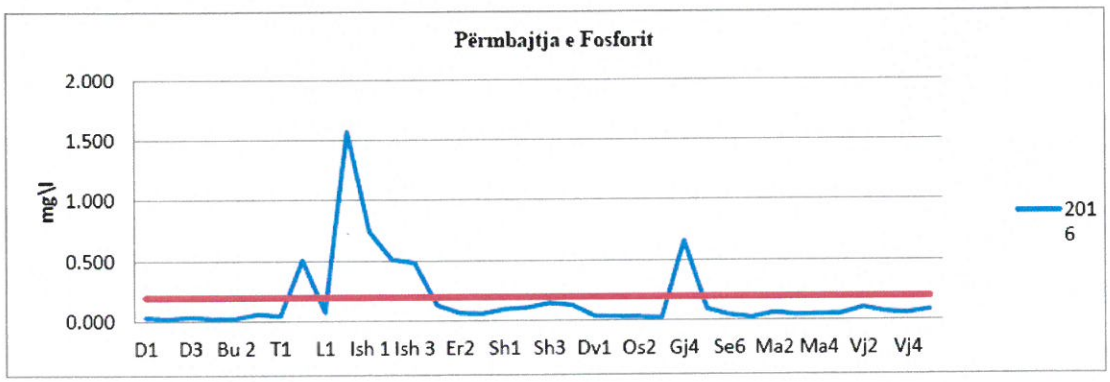

Përmbajtja e fosforit total

Në tabelën si vijon paraqitet klasifikimi i cilësisë së baseneve për vitin 2016.

Cilësia	Baseni Drini - Bunë	Baseni Ishëm - Erzen	Baseni i Shkumbinit	Baseni i Semanit	Baseni i Vjoses	Baseni i Matit
Klasa I – Gjendje e larte						
Klasa II – Gjendje e mire					II	
Klasa III – Gjendje e moderuar			III			III
Klasa IV – Gjendje e varfer	IV					
Klasa V – Gjendje e keqe		V		V		

Baseni Ishëm – Erzen janë basenet më të ndotura, të cilat klasifikohen në Klasën V – Gjëndje e keqe.

Baseni i Shkumbinit është një basen me cilësi – gjëndje e moderuar ku impakt të madh ndotjeje kanë stacionet e Paprit dhe Rrogozhinës, të cilat e klasifikojnë këtë basen në klasën III.

Baseni i Matit vlerësohet në gjendje të moderuar – Klasa II.

Baseni i Semanit vlerësohet në gjëndje të keqe – Klasa V.

Trendi i cilësisë së baseneve 2014 – 2016

Nr.	Baseni	Klasifikimi 2014	Klasifikimi 2015	Klasifikimi 2016	Komente
1.	Baseni Drini – Bunë	III Gjëndje e moderuar	III Gjëndje e moderuar	IV Gjëndje e varfër	Ndotja vjen si rrjedhojë e shkarkimeve të qytetit të Lezhës. Përmirësimi i cilësisë së ujërave të këtyre lumenjve lidhet me mënjanimin e shkarkimeve urbane dhe industriale në këto ujëra.
	Baseni Drini Lezhë	IV Gjëndje e varfër	IV Gjëndje e varfër	IV Gjëndje e varfër	
2.	Baseni Ishëm – Erzen	V Gëndje shumë e keqe	V Gjendje shumë e keqe	V Gjëndje shumë e keqe	Situata paraqitet problematike ndër vite ku dëshmi e qartë janë shkarkimet e lëngëta urbane të patrajtuara si dhe shkarkimet industriale të subjekteve të zonës së autostradës.
3.	Baseni i Shkumbinit	III Gjëndje e moderuar	IV Gjëndje e keqe	III Gjëndje e moderuar	Kemi një përmirësim të cilësisë së ujërave të këtij baseni për vitin 2016 krahasuar kjo me vitin 2015.
4.	Baseni i Semanit	V Gjëndje shumë e keqe	V Gjëndje shume e keqe	V Gjëndje shumë e keqe	Lumi i Gjanicës ndikon dukshëm në cilësinë e këtij baseni ku klasifikohet në lumenjtë më tëndotur, si pasojë e ndikimit dhe presionit të shkarkimeve urbane dhe industriale ku edhe për vitin 2016 gjëndja vazhdon të jetë njësoj.
5.	Baseni i Matit	II Gjëndje e mirë	III Gjëndje e moderuar	III Gjëndje e moderuar	Cilësia e këtij baseni vazhdon të jetë në gjëndje të moderuar si pasojë e ndikimit të shkarkimeve urbane.
6.	Baseni i Vjosës	II Gjëndje e mirë	II Gjëndje e mirë	II Gjëndje e mirë	Cilësia e këtij baseni paraqet ujëra në gjëndje të mirë.

Cilësia e ujërave nëntokësorë

Monitorimi i ujrave nëntokësore është realizuar nga **SHGJSH në basenet e Drinit, Matit, Erzen - Ishmit, Shkumbinit, Semanit, Vjosës e Zonës Jonike në periudhën kohore shkurt dhjetor 2016.**

Monitorimi synon ruajtjen e treguesve sasiorë e cilësorë të ujit, të rezervave të shfrytëzimit, mbrojtjen e vendburimeve ekzistuese të ujit, si dhe vlerësimin e shkaqeve të ndotjes së ujrave nëntokësore. Në përfundim të monitorimit jepen rekomandimet për gjendjen aktuale të cilësisë së ujrave, trendet e përmirësimit ose përkeqësimit të cilësisë si masat për mbrojtjen e tyre si zbatimin e zonave të rreptësisë dhe të mbrojtjes sanitare, shkallën e shfrytëzimit etj. Monitorimi i ndotjes së ujrave nëntokësore ka siguruar vijueshmërinë nga viti 2000 - 2016 në akuiferët porozë të Kuaternarit në 7 basenet ujëmbajtëse.

Vlerësimi dhe zbatimi i monitorimit të UN është vlerësim dhe mbrojtje për pasurinë më të madhe kombëtare – **UJIN,** duke e bërë monitorimin një disiplinë të re dhe shkencore që garanton:
- Ruajtjen e rezervave të shfrytëzimit të UN
- Mbrojtjen e vendburimeve ekzistuese të ujit
- Vlerëson shkaqet e ndotjes së UN

Jep rekomandime për zbatimin e zonave të rreptësise dhe mbrojtjes sanitare e në bashkëpunim me organet kompetente të marrë masa ndëshkuese për këto probleme.
Monitorimi i UN gjatë vitit 2016 është kryer nga Sherbimi Gjeologjik Shqiptare financuar nga Agjencia Kombëtare e Mjedisit, në 7 basenet ujëmbajtëse për akuiferet porozë të kuaternarit : Shkodër, Lezhë, Fushë - Kuqe, Tiranë, Fushë - Krujë, Elbasan, Lushnjë, Berat, Korçë, Gjirokastër, Kafaraj, Novoselë, Vurg - Mursi e Orikum. Gjithashtu u monitoruan 11 burime kryesore të akuiferit karbonatik në basenin e Drinit - burimi Syri i Sheganit, burimi Gurra e Kolesjanit, burimi Tushemisht, burimi i Linit, në basenin e Matit - burimi i Bargjanës, në basenin e Semanit - burimi i Mançurishtit, burimi i Urës Vajgurore, burimi i Bogovës, në basenin e Zonës Jonike - burimi Syri i Kaltër, burimi Uji i Ftohtë Tepelenë dhe burimi Uji i Ftohtë, Vlorë. Ky monitorim është kryer sipas Kontratë Porosisë së lidhur ndërmjet Agjensisë

Kombëtare të Mjedisit dhe Shërbimit Gjeologjik Shqiptar për vitin 2016. Për monitorimin e kryer jepen rezultatet në tabela për vitin 2016 dhe në tabelat 5 vjeçare për çdo basen dhe janë paraqitur në mënyrë grafike këto tregues krahasuar me normat e vendit tonë dhe të BE. Jepen ndryshimet stinore, tejkalimet e treguesve mbi normë dhe rekomandimet në përputhje me VKM.

Lumi i Shkumbini
Pellgu i lumit Shkumbin, shtrihet tërësisht në zonën e mesme të Shqipërisë. Sipërfaqja e pellgut ujëmbledhës të ketij lumi është 2445 km2 , lartësia mesatare e pellgut rezulton 753,2m, gjatësia e tij 181,4km, pjerrësia mesatare e pellgut 300/00, dëndësia e rrjetit hidrografik 1,9km/km2.
Prurja mesatare shumëvjeçare e aluvioneve pezull është 187kg/sek, kurse turbullira 3040gr/m2. Mineralizimi është 317mg/l dhe përbëhet kryesisht nga bikarbonate. Prurja shumëvjeçare e Shkumbinit në derdhje është 61,5m3/sek që I përgjigjet një moduli prej 25,2m3/s/km2. Koeficienti I rrjedhjes për të gjithë pellgun hidrografik është 0,59, moduli I rrjedhjes së aluvioneve pezull 2373 ton/km2/vit. Ushqimi sipërfaqësor I Shkumbinit përfaqëson 61% të rrjedhes vjetore, ndërsa ai nëntokësor 39%.

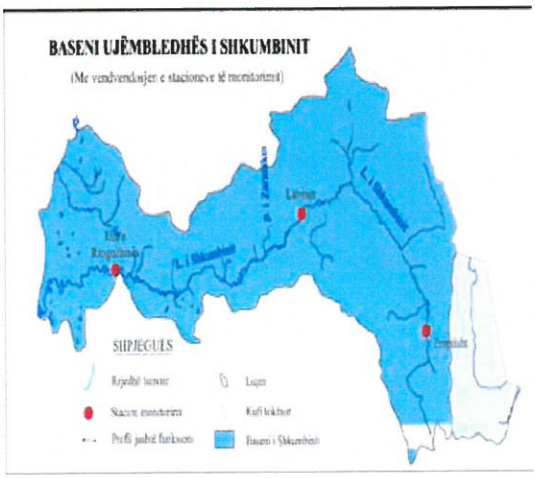

Sipas rajonizimit klimatik të Shqipërisë, lugina e Shkumbinit, nga burimet ujore në drejtim të detit, përfshihet pjesërisht në nënzonën juglindore të Zonës mesdhetare malore, pjesërisht në nënzonën jugore të Zonës Mesdhetare paramalore,

në nënzonën juglindore të Zonës mesdhetare kodrinore dhe së fundmi në nënzonën qëndrore të Zonës mesdhetare fushore, e cila zë dhe pjesën më të madhe të këtij rajoni. Rreshjet lëkunden nga 650-1700 mm dhe numuri i ditëve me rreshje lëviz ndërmjet 85-120 ditëve. Temperatura mesatare vjetore lëviz nga 3-60 C në 15-160 C. Në pjesën e sipërme të luginës së Shkumbinit, pasuritë ujore janë të mëdha. Ato përfaqësohen nga vetë lumi i Shkumbinit, degët e shumta të tij dhe burimet karstike. Prurjet ujore dallohen për pjerrësi të lartë të pellgjeve ujëmbledhëse dhe për mbulesë të pakët bimore. Në këto kushte ato dallohen për vlera të larta të prurjeve të lëngëta dhe të ngurta sidomos në stinën e pranverës. Burimet më të shumta takohen në krahun e majtë të luginës, në kontaktin tektonik të gëlqerorëve me molasat dhe magmatikët.
Dallohen burimet e Spatharës, Babjes, Xhyrës, etj. Pyllëzimi në këtë pellg deri para viteve 90 ka përbërë rreth 44% të sipërfaqes, ndërsa aktualisht kjo shifër duhet të jetë shumë më e ulët. Ulja e kësaj sipërfaqeje ndikon direkt në rritjen e vlerës së koefiçientit të rrjedhës. Bimësia përbëhet kryesisht nga dushqet dhe më pak nga shkurret mesdhetare dhe ahishtet. Këto të fundit janë të përhapura në pjesët më të larta.
Burimi i informacionit: Raporti i gjendjes së mjedisit për vitin 2016, Ministria e Mjedisit, Agjencia Kombëtare e Mjedisit (Faqja Zyrtare).

Pershkrimi i aktivitetit sizmik

Bazuar në materialet e publikuara nga Instituti Sizmologjik i Akademisë Shqiptare të Shkencave, luhatjet sizmike të supozuara do të kenë një madhësi 5.0(V) gradë sipas shkallës MSK-64 ose MM të Modifikuar të Merkalit.
Mjedisi i ndërlikuar strukturor i Shqipërisë i përket Rajonit të Mesdheut qendror. Ku pllakat kontinentale të Afrikës dhe të Evropës përplasen duke krijuar disa breza aktivë sizmikë. Në veçanti, Shqipëria ndodhet në vendtakimin midis mikropllakës së Adriatikut dhe pllakës Euroaziatike dhe karakterizohet nga një veprimtari e fortë e mikro-tërmeteve dhe nga tërmete të madhësive të vogla dhe të mesme dhe vetëm rrallë nga tërmete të forta.

Buletini sizmologjik, shkurt 2018

Buletini sizmiologjik përmban ngjarjet sizmike (tërmetet), e regjistruar, lokalizuar dhe analizuar gjatë periudhës kohore 1-mujore. Përpos pasqyrimit kronologjik të aktivitetit sizmik të rregjistruar, në terrritorin Shqiptar dhe rreth tij, me anv të stacionve të rrjetit sizmologjik shqiptar, por edhe të rrjeteve fqinje, periodiku përmban një analizë të gjithanshme të parametravetë vlerësuar në drejtim të cilësisë së vlerësimit të tyr dhe statistikës së aktivitetit sizmik në vend. Përmbajtja e buletinit konsiston në terminologjinë përkatëse, në karakteristikat e stacioneve sizmologjik, të dhvnat parametrike të vlerësuara nga analiza e çdo tërmeti, në analizën e cilësisë së vlerësimit të këtyre paraetrave, në analizën e ngjarjeve të veçanta (M>4.0), nëse ka të tilla, si dhe në përpilimin e katalogut mujor dhe paraqitjen grafike në hartë, të epiqendrave të tërmeteve të lokalizuar. Në procesin e monitorim-regjistrimit dhe lokalizimit të ngjarjeve sizmike kontribuojnë drejtpërdrejtë punonjësit ndihmës-shkencor (laborant): Ing. Ardian Minarolli, Ing. Ervin Kasaj dhe Ing. Olgert Gjuzi (Inxhinier Gjeolog/Monitorues në Qendrën Kombëtare të Sizmologjisë). Në kontrollin dhe analizën e cilësisë së vlerësimit të të dhënave, në analizën statistikore, analizën e ngjarjeve (M>4.0), katalogimin dhe paraqitjen grafike në hartë, si dhe përpilimin e këtij buletini, kontribuojnë punonjësit kërkues sizmolog, Prof. Dr. Rrapo Ormëni dhe Dr. Edmond Dushi. Analiza e të dhënave kryhet me anë të programit Hypoinverse-2000 (Paketë rutinash në gjuhën Fortran), me autor Fred W Klein (2002) [Referenca:

Open File report02-171, v.1.1, U.S Geological Survey, 345 Middelfield Rd., MS #977, Menlo Park CA 94025; klein@usgs.gov]. Ky program është baza llogaritëse e përdorur nga Nanometrics në programin interaktiv të përpunimit dhe lokalizimit të tërmeteve, në sistemin Libra 1, ATLAS (një ndërfaqe active në gjuhën Java). Të dhënat e përftuara ruhen në formateet standart të Hypoinverse 2000, në skedarin hyp.prt dhe atë arkiv, që shërbejnë edhe si baza për përpilimin e këtij buletini dhe analizës së kryer.

Stacionet sizmikë

Rrjeti Sizmologjik Shqiptar (Të dhënat për këtë rrjet janë në Tab.1)

3C - sensor të shpejtësisë me tre komponente rregjistrimi (3-component velocimeters)

BB - sensor me reagim frekuencial me bandë të gjerë, në intervalin e frekuencave të fushës sizmike 10^{-3}-10^{2} Hz (Broadband sensor)

RT - regjistrim dhe transmetim I të dhënave valore nga stacionet periferikë në Qendrën kombëtare të Monitorimit, në kohë reale (Real time communication)

T0 - perioda vejake e reagimit të sizmometrit (sensorit), mbi të cilin ai reagon linearisht si filter i frekuencave të larta (High-Pass). Ky oarametër ëashtë karakteristik për një tip të dhënë sensori (Sensor Neutral Period).

Shënim: të gjithë stacionet janë të rregistruar në rregjistrin ndërkombëtar (WDC), ku identifikohen me kodin përkatës të përbërë nga 3-5 karaktere.

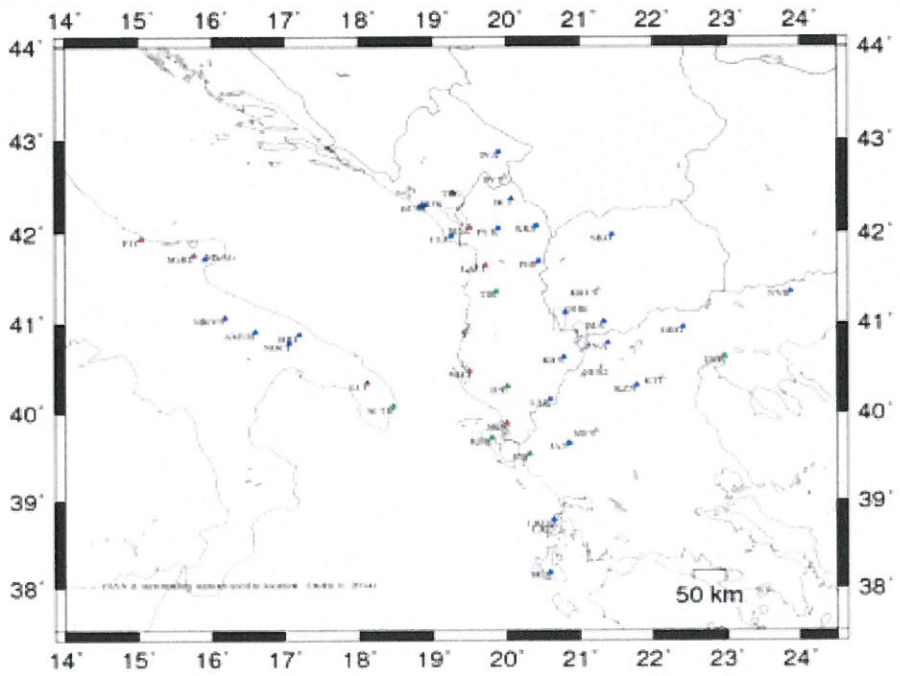

-Fig. 1-
Harta e shpërndarjes së stacioneve të rrjetit sizmologjik Shqipëtar (ASN), Universitetit 'Aristotel' të Selanikut (THE), Observatorit Kombëtar të Athinës (ATH), INGV, rrjetit sizmologjik Malazez (PDG) dhe atij Maqedonas (SKO).
[Seismological station distribution map for ASN, THE, ATH, INGV, PDG & SKO]

4. IDENTIFIKIMI I NDIKIMEVE TË MUNDSHME NEGATIVE NË MJEDIS.

Lloji i ndikimeve të identifikuara (direkte dhe jo direkte)

Ky vleresim kryhet ne baze te ligjit Nr. 10440, date 07.07.2011 "Per vleresimin e Ndikimit ne Mjedis" dhe kerkesave te VKM Nr. 686, date 29.07.2015 "Per vleresimin e ndikimit ne mjedis" dhe ka si synim idnetifikimin, vleresimin dhe parandalimin e ndotjes se mjedisit, me qellim mbrojtjen e mjedisit. Me mbrojtje te mjedisit do te kuptojme mbrojtjen e mjedisit nga ndotja e dëmtimi. Kjo përbën përparësi kombëtare dhe është e detyrueshme për çdo banor të Republikës së Shqipërisë, për të gjitha organet shtetërore, si dhe për personat fizikë dhe juridikë, vendas e të huaj, që ushtrojnë veprimtarinë e tyre në territorin e Republikës së Shqipërisë.

Ndikime te rendesishme gjate funksionimit te aktivitetit

Shkarkime ne uje

Shkarkimet kryesore ne mjedis te ketij aktiviteti jane Shkarkimet ne Ajer dhe ne Ujera. Shkarkimet ne Ajer vijne prej oxhakut te inceneratorit ndersa shkarkimet ne ujera vijne nga aktiviteti i Autoklaves dhe nga larja e inceneratorit.

Uji qe do te shkarkohet nga pajisja e sterilitimit te mbetjeve spitalore sipas patentes se pajisjes eshte uje i cili ruan parametrat e lejuara te shkarkimeve ne mjediset ujore pritese sipas normave te BE por njekohesisht edhe ato vendase (VKM Nr. 177, datë 31.3.2005 Për normat e lejuara të shkarkimeve të lengëta dhe kriteret e zonimit të mjediseve ujore pritëse). Mbetjet spitalore kalojne ne temperature te larte e cila shperben plotesisht bakteret dhe viruset qe mund te ndodhen ne mbetje. Pas trajtimit me Autoklave, mbetjet spitalore dalin te pa rrezikshme. Me pas ato mund te trajtohen si mbetje te ngurta te pa rrezikshme. Shkarkimet ne ujera kryesisht ndoten nga aktiviteti i larjes se kontenieреve me Hipoklorit. Gjithashtu, ujera te ndotura prodhohen edhe nga aktiviteti i inceneratorit, nga larja e pastrimi i tij dhe ambjentit perreth. Keto ujera do te grumbullohen dhe do te trajtohen ne vasken e grumbullimit, nepermjet metodave bashkekohore te trajtimit te ujerave te ndotura industriale. Shkarkimet nga ky aktivitet do te jene brenda normave te lejuara per shkarkimet e lengeta.

Vlerat kufi të shkarkimeve për ujërat e ndotura nga pastrimi i gazeve të shkarkuara
(Referuar Aneksit IV te VKM Nr. 178, datë 6.3.2012 "Për Incinerimin e Mbetjeve")

Substancat ndotëse	Vlerat kufi të shkarkimeve të shprehura në përqendrime të masës për mostrat e pa-filtruara	
Lëndët e ngurta totale pezull	95% 30mg=l	100% 45mg=l
Mërkuri dhe përbërjet e tij, të shprehura si mërkur (Hg)	0,03 mg/l	
Kadmiumi dhe përbërjet e tij, të shprehura si kadmium(Cd)	0,05 mg/l	
Taliumi dhe përbërjet e tij, të shprehura si talium (Tl)	0,05 mg/l	
Arseniku dhe përbërjet e tij, të shprehura si arsenik (As)	0,15 mg/l	
Plumbi dhe përbërjet e tij, të shprehura si plumb (Pb)	0,2 mg/l	
Kromi dhe përbërjet e tij, të shprehura si krom (Cr)	0,5 mg/l	
Bakri dhe përbërjet e tij, të shprehura si bakër (Cu)	0,5 mg/l	

Nikeli dhe përbërjet e tij, të shprehura si nikel (Ni)	0,5 mg/l
Zinku dhe përbërjet e tij, të shprehura si zink (Zn)	1,5 mg/l
Dioksinat dhe furanet, të përkufizuara si shuma e dioksinave dhe furaneve individuale të vlerësuara në përputhje me aneksin I te VKM perkatese.	0,3 ng/l (nanogram/litër)

Shkarkimet ne ajer

Emetime ne ajer nga funksionimi i ketij aktiviteti vleresohen te jene te rendesishme. Shkarkimet ne ajer mund te konsistojne ne keto elemente:

Monoksidi i karbonit
Dioksidi i squfurit
Dioksidi i azotit
Pluhuri total
Karboni organik total
Kloruri i hidrogjenit
Fluoruri i hidrogjenit

Vlerat kufi të shkarkimeve në ajër

(Referuar Aneksit V te VKM Nr. 178, datë 6.3.2012 "Për Incinerimin e Mbetjeve")

a) Vlerat mesatare ditore

Pluhuri total	10 mg/m^3
Substancat e gazta dhe të avullta, të shprehura si karbon organik total	10 mg/m^3
Kloruri i hidrogjenit (HCl)	10 mg/m^3
Fluoruri i hidrogjenit (HF)	1 mg/m^3
Dioksidi i squfurit (SO_2)	50 mg/m^3
Monoksidi i azotit (NO) dhe dioksidi i azotit (NO_2) të shprehur si dioksid azoti për impiantet ekzistuese të incinerimit me një kapacitet nominal që i tejkalon 6 tonë në orë ose për impiante të reja të incinerimit	200 mg/m^3
Monoksidi i azotit (NO) dhe dioksidi i azotit (NO2) të shprehur si dioksid azoti për impiantet ekzistuese të incinerimit me një kapacitet nominal që i tejkalon 6 tonë në orë ose më pak	400 mg/m^3

b) Vlerat mesatare gjysmëorëshe

	(100 %) A	(97 %) B
Pluhuri total	30 mg/m^3	10 mg/m^3
Substancat e gazta dhe të avullta, të shprehura si karbon organik total	20 mg/m^3	10 mg/m^3
Kloruri i hidrogjenit (HCl)	60 mg/m^3	10 mg/m^3
Fluoruri i hidrogjenit (HF)	4 mg/m^3	2 mg/m^3
Dioksidi i squfurit (SO_2)	200 mg/m^3	50 mg/m^3
Monoksidi i azotit (NO) dhe dioksidi i azotit (NO_2) të shprehur si dioksid azoti për impiantet ekzistuese të incinerimit me një kapacitet nominal që i tejkalon 6 tonë në orë ose për impiante të reja të incinerimit	400 mg/m^3	200 mg/m^3

c) Të gjitha vlerat mesatare në periudhën së marrjes së mostrës për 30 minuta (minimumi) dhe 8 orë (maksimumi)

Kadmiumi dhe përbërjet e tij, të shprehura si kadmium(Cd)	Total 0.05mg/m^3	Total 0.1mg/m^3
Taliumi dhe përbërjet e tij, të shprehura si talium (Tl)		
Mërkuri dhe përbërjet e tij, të shprehura si Mërkur (Hg)	0.05 mg/m^3	0.1 mg/m^3
Antimoni dhe përbërjet e tij, të shprehura si antimon (Sb)	Total 0.5mg/m^3	Total 1mg/m^3
Arseniku dhe përbërjet e tij, të shprehura si arsenik (As)		
Plumbi dhe përbërjet e tij, të shprehura si plumb (Pb)		
Kromi dhe përbërjet e tij, të shprehura si krom (Cr)		
Kobalti dhe përbërjet e tij, të shprehura si kobalt (Co)		
Bakri dhe përbërjet e tij, të shprehura si bakër (Cu)		
Mangani dhe përbërjet e tij, të shprehura si mangan (Mn)		
Nikeli dhe përbërjet e tij, të shprehura si nikel (Ni)		
Vanadiumi dhe përbërjet e tij, të shprehura si vanadium (V)		

Dioksinat dhe Furanet	0.1 ng/m^3

d) Vlerat mesatare duhet të maten gjatë periudhës së marrjes së mostrës prej 6 orë (minimumi) dhe 8 orë (maksimumi). Vlera kufi e shkarkimit i referohet përqendrimit total të dioksinave dhe furaneve të llogaritur mbi bazën e konceptit të ekuivalencës toksike në përputhje me anksin 1.

e) e) të përqendrimeve të monoksidit të karbonit (CO) në gazet e djegies (me përjashtim të fazës së fillimit dhe të mbylljes) nuk duhet të tejkalojnë vlerat kufi të shkarkimeve të mëposhtme:

- 50 miligramë/m^3 të gazit të djegies të përcaktuar si vlerë mesatare ditore;
- 150 miligramë/m^3 të gazit të djegies në të paktën 95% të matjeve të përcaktuara si vlera mesatare gjysmorëshe të marra gjatë çdo periudhe 24 orëshe.

Pavaresisht shkarkimeve brenda normes, objekti ruan distance me industrite e tjera dhe me qendrat e banuara. Ne kete aspekt, nuk vleresohet si problem madhor. Gjithesesi, perzierja e shkarkimeve dhe akumulimi i ndotjes ne kete zone nga shume industri qe funksionojne aktualisht, shto edhe ndotjen historike, ne total, mund te perbeje nje problem serioz per shendetin dhe jeten e banoreve te rajonit. Per kete, duhet te kryhen matje periodike nga institucionet e shendetit publik dhe mbrojtjes se mjedisit.

Zhurmat dhe vibrimet

Emetime te zhurmave nga funksionimi i ketij objekti do te kete vetem ne brendesi te kapanonit. Niveli i zhurmes do te matet pasi makinerite te jete instaluar dhe te vihet ne funksion. Nuk vleresohet aktiviet me zhurma ne mjedis. Objekti ruan distance me industrite e tjera dhe me qendrat e banuara.

Mbetjet e prodhuara

Ky aktivitet, pavaresisht se do te asgjesoje mbetjet e rrezikshme, ne fund te procesit shoqerohet me gjenerim te mbetjeve te ngurta te pa rrezikshme, por edhe nje sasi te vogel mbetje te rrezikshme, i cili mund te jete hiri i djegesit termik. Keto mbetje jane te ricikluesshme, mund te perdoren si lende djegese, ose mund te depozitohen ne landfill. Ne lidhje me keto sherbime te largimit te mbetjeve, do te lidhen kontrata me kompanite qe jane te licensuara dhe operojne ne zone. Mbetjet e ngurta te sterilizuara rekomandohen te paketohen etiketohen dhe te dergohen per riciklim ne qendrat e riciklimit, ose ne Landfill per asgjesim.

Përshkrim i karakteristikave social-ekonomike të zonës ku propozohet projekti

Banoret rezidente te qytetit te Elbasanit kryesisht jane te punesuar ne aktivitete industriale dhe tregtare. Pjesa e popullsise periferike kryesisht merret me aktivitet bujqesor e blegtoral. Elbasani ka qene dhe vazhdon te jete nder qytetet me te zhvilluara te vendit, kjo per shkak te aktivitetit industrial te industrise se perpunimit te metalit(Kombinati Metalurgjik), por edhe shume aktivitete te ndryshme ne funksion te kesaj te fundit por jo vetem. Ne kete rajon kane qene te zhvilluara industrite mekanike si ne funksion te industrise se metalurgjise, te transportit, te bujqesise, tregtise, etj. Per kete arsye ne kete rajon ka pasur nje numer te konsiderueshem te specialisteve te kualifikuar te fushave te ndryshme. Keto kapacitete te burimeve njerezore, jane pergatitur dhe trajnuar qysh nga sistemi socialist dhe duke u trasheguar ne brezat e ardhshem. Pas renies se ketij sistemi, shume prej industrise se mesme e te rende u shkaterruan e disa te tjera mbeten ne tentative per tu vene ne funksion. Gjate ketyre dy-tre dekadave te fundit, nje pjese e ketyre specialisteve te dale pa pune nga rrezimi i sistemit dhe shkaterrimi i veprave industriale, u punesuan ne sipermarrjet private vendase e te huaja. Mund te permendim kompanine "Kurum International", Albanian Chrome, etj. Shkaterrimi qendrave industriale dhe i fermave bujqesore, shkaktoi nje emigrim masiv te te rinjve te vendit, vecanerisht nga rajoni i Elbasanit drejt shteteve fqinje si Italia dhe Greqia. Me gjithe perpjekjet per ta rivene ne pune industrine, pjesa me e madhe e atyre qe emigruan nuk jane rikthyer, vetem nje pjese e vogel e cila pas rikthimit u orientua nga sektroi i bujqesise dhe i mini fermave te sipermarrjes individuale.
Megjithate, qyteti i Elbasanit mbetet nder qytetet me te medha ne vend dhe ku numri i fuqise punetore eshte me i larte se ne vende te tjera. Ne kete aspekt, zhvillime industriale dhe bujqesore, kane me shume qendrueshmeri ne aspektin e fuqise punetore ne kete rajon se ne vende te tjera te vendit.

Bujqësia është sektori i dytë më i rëndësishëm në rajonin e Elbasanit për sa i përket vlerës së shtuar bruto. Edhe pse prodhimi bujqësor shërben kryesisht për të plotësuar nevojat në vend, prodhimi ka rëndësi dhe është rritur gjatë viteve. Kjo është në sajë të klimës, pjellorisë së tokës si dhe për shkak të subvencioneve të caktuara të shtetit për zhvillimin bujqësor në përgjithësi dhe për drufrutorët dhe pemëtarinë në veçanti.
Bujqësia ka po aq rëndësi sa edhe blegtoria kur flasim për vlerat e prodhimit. Në bujqësi të ardhurat më të mëdha vijnë nga foragjeret, perimet, drithërat dhe frutorët. Ndërkohë, për sa i përket sektorit të blegtorisë, Elbasani është rajoni i dytë në vend, pas Fierit, për prodhimin e qumështit dhe mishit.

Ndër produktet bujqësore më të rëndësishme për sa i përket vlerës janë soja (20% të të ardhurave totale), perimet (14%) dhe drithërat (9%), mishi (34%) dhe qumështi (10%). Elbasan është i pozicionuar mjaft mirë në drejtim të prodhimit të mishit dhe qumështit me një rritje në pothuajse të gjithë sektorët e bujqësisë që nga viti 2002. Rritje të mëdha ka në numrin e pemëve frutore (210%), rrënjëve të ullirit (123%10), mishit (43%), qumështit (39%), sojës (37%) dhe drithërave (35.5%).
Qarku Elbasan disponon 73363 ha toke bujqesore , te perbere nga kjo strukture : 46986.8 ha te mbjelle me bime arash,1678 ha peme frutore, 5745 ha ullishta,1255 ha vreshta dhe 46.8 ha agrume ,36.8 ha.
Toka bujqesore eshte e shperndare sipas pjerresise : Deri 5 % 9100 ha = 26 %,nga 6-45 % =15610 ha=43%; mbi 46 % 10702 ha = 31 % .

Specializimi egzistues i fermave- 19862 ferma (39.7%) jane Mozaik, 14105 ferma (28.2%) jane Trikulture,10960 ferma (21.9%) jane Bikulture dhe 5113 ferma (10.%) jane Monokulture.

Ndikimi i ketij projekti ne mjedisin social, do te jete pozitiv persa i perkete punesimit, por jo vetem. Aktiviteti ne vleresim konsiston ne proceset e perpunimit, pastrimit, konservimit dhe paketimit te peshkut per prodhimin e konservave nga lendet e para te prodhimeve te detit por edhe ujerave te embla pra akuakultures ne teresi. Aktiviteti ne vleresim kryesisht punon si "Fason", ose me emertimin "Perpunim aktiv", duke nenkuptuar blerjen e produktit nga vende te tjera, perpunimin e konservimin dhe shitjen e tij perseri per logari te porositesit.
Vendi yne eshte ende ne nje periudhe tranzicioni dhe karakterizohet nga nje ekonomi e dobet, duke u ndikuar ndjeshem nga prodhimi i ulet vendas (Prodhimi i Brendshem Bruto). Vendi yne eksporton nje numer relativisht te ulet produktesh me standarte dhe vlera per vende te zhvilluara si ne Bashkimin Europian ashtu edhe ne vendet e Shteteve te Bashkuara te Amerikes.
Keshtu nder produktet qe eksportohen jane: Minerali i Kromit, Nafta Bruto, prodhime bujqesore ndonese ne nivele teper te uleta, bime mjekesore kryesisht te pa perpunuara dhe nje sere produktesh te tjera ne sasi te vogla. Nje nder kontribuesit kryesore ne buxhetin e vendit, jane aktivitetet fasone, ku nje sere ndermarrjesh te ndryshme, kryejne procesin e perpunimit te pjesshem ose te plote te produktit per tu paketuar ose tregtuar ne vende te tjera te zhvilluara. Ne kete kuader mbizoterojne aktivitetet e prodhimit te konfeksioneve, kepuceve, ushqimeve te konservuara dhe pjese integrale te ndonje procesi prodhimi ne vende te tjera.
Duke u bazuar ne faktin se ekonomia Shqiptare eshte e lidhur ngushtesisht me keto aktivitete, te cilat gjenerojne te ardhura dhe kontribuojne ne rritjen e Prodhimit te Brendshem Bruto, keto aktivitete vleresohen me rendesi per vendin dhe vitet e fundit kane pasur edhe perkrahjen e organeve shteterore per krijimin dhe nxitjen e politikave lehtesuese dhe lobimin per terheqjen e investimeve te huaja te kesaj natyre ne vendin tone.
Zhvillimi i ketij projekti, pritet qe te punesoje nje numer te madh individesh te ketij rajoni. Aktualisht kompania investitore ka te punesuar nje numer shume te madh punonjesish ne aktivitetin e saj ne Labinot-Fushe, por edhe ne zona te tjera te vendit si Tirane, Shengjin, etj, qe ne total perben nje numer prej rreth 850 individesh.

Përdorimi i tokës në zonën e projektit

Përdorimet tradicionalë të sipërfaqeve te tokes per rajonin e Elbasanit dhe te Librazhdit jane ato te bujqesise. Elbasanit eshte nje nder rajonet me te medha te tokave bujqesore. Tokat bujqesore kryesisht jane ato pergjate shtratit te lumit Shkumbin, por edhe ne zona te tjera si zona e Dumrese, Gramshit, Peqinit, Librazhdit, etj. Pjeserisht tokat jane perdorur edhe per zhvillimin e industrise dhe tregtise, kryesisht keto dy dekadat e fundit, pas renies se sistemit socialist. Duke qene nder zonat industriale me te medha te vendit, ne kete rajon eshte zhvilluar ndjeshem edhe industria. Elbasani njihet ndryshe edhe si kryeqendra e industrise se rende dhe te mesme te prodhimit. Qyteti i Elbasanit eshte i katerti ne rang vendi per nga numri i popullsise dhe zhvillimit ekonomik.

Te dhena te pergjithshme per gjendjen sociale:

Arsimi

Niveli arsimor i popullsisë sipas anketës së forcave të punës për popullsinë mbi 25 vjeç tregon se ka diferenca të theksuara midis brezave dhe gjinisë.

Me arsim të detyruar janë 57% e grave dhe 47% e burrave, ndërsa me arsim të lartë janë 16% e grave dhe 15% e burrave mbi 25 vjeç.

79,5 % e popullsisë së grave mbi 65 vjeç është me arsim bazë, ndërkohë vetëm 62,3 % e burrave të kësaj grupmoshe janë me këtë nivel arsimor. Vetëm 4,8 % e grave në këtë grupmoshë kanë arsim të lartë, kundretj 14,1 % e burrave.

Ndërkohë për popullsinë 25-39 vjeç paraqitet një situatë tjetër, ku 29,8 % e grave të kësaj moshe janë me arsim të lartë, kundrejt 21,7 % të burrave. Po në këtë grupmoshë 48,5 % e grave janë vetëm me arsim bazë kundrejt 44,7 % të burrave.

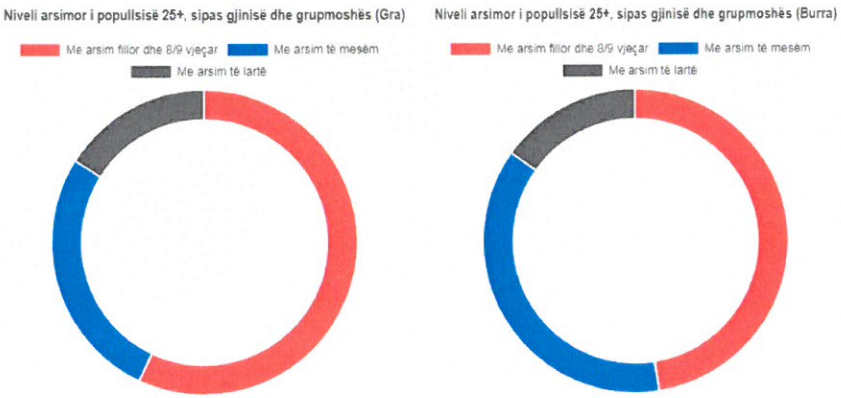

Forca e punës sipas aktivitetit

Struktura e të punësuarve sipas statusit të aktivitetit tregon se 42,0% e grave janë të punësuara me pagë, ndërsa 23,0% e tyre janë punëtore pa pagesë në biznesin e familjes.

Për burrat e punësuar këto shifra janë përkatësisht 37,0% dhe 12,0%. Megjithatë, një pjesë e konsiderueshme e burrave që punojnë janë të vetëpunësuar, 36,0%, ndërsa gratë e vetëpunësuara janë 23,0 %.

Sipas arsyeve të inaktivitetit, gratë mbesin jashtë forcës së punës kryesisht pasi janë duke përmbushur detyrat shtëpiake (31,6 %) ose sepse janë duke ndjekur shkollën (29,0%). Ndërsa vetëm 2,1% e burrave kanë si arsye të inaktivitetit të tyre përmbushjen e detyrave shtëpiake dhe 53,1% e tyre janë studentë ose nxënës.

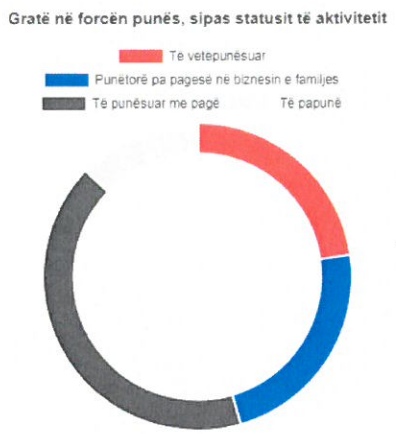

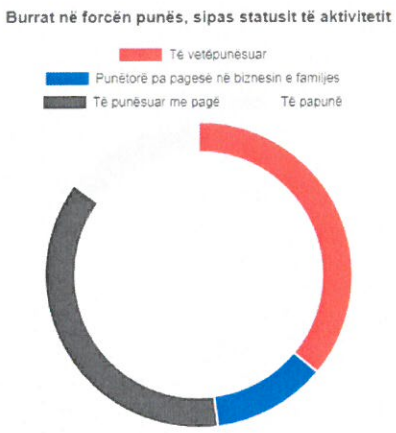

Punësimi sipas sektorëve ekonomik

Për gratë dhe burrat e moshës 15-64 vjeç mbizotëron punësimi në sektorin e bujqësisë, por përqindja e burrave në këtë sektor është më e ulët sesa për gratë.

Në vitin 2017, në sektorin bujqësor janë punësuar 42,5% të të punësuarave gra, duke pësuar një rënie krahasuar me një vit më parë. Sektori i dytë që zë peshën më të madhe në punësimin e grave pas sektorit të bujqësisë është ai i administrimit publik, shërbimeve sociale, dhe aktiviteteve dhe shërbimeve të tjera, me 22,4%. Për burrat, sektori i dytë që zë peshën më të madhe në punësimin e tyre është sektori i tregtisë, transportit, hotelerisë, shërbimeve të biznesit dhe administrative, me 28,8%.

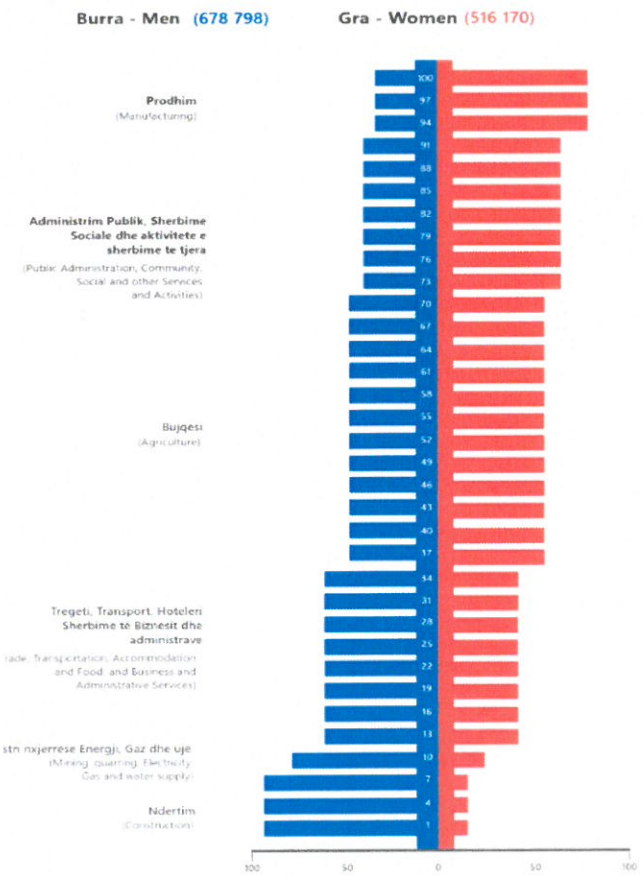

Rrethet	Punesimi publik	Nd/ vetjake ose te vogla me 1 punonjes	Nd/ te vogla dhe te mesme 2-10 punonjes	Ndermarrje te medha	Bujqesi vetjake dhe e paregjistruar
Elbasan	8006	3958	1328	1910	45532
Peqin	1148	275	144	234	3700
Librazhd	2969	1469	442	775	23680
Gramsh	2298	510	222	180	7439
QARKU	14421	6212	2136	3099	80351

Etapat e jetes

Jeta jonë është e përbërë nga etapa të ndryshme, të tilla si të shkuarit në shkollë, martesa, të paturit fëmijë, punësimi, pensioni. Në këto etapa ekzistojnë diferenca të mëdha ndëmjet gjinive. Analiza e këtyre etapave na tregon që:

Djemtë dhe vajzat e fillojnë arsimin e detyruar në moshën 6 vjeçare dhe e pritet ta përfundojnë atë në moshën 14 – 15 vjeçare. Gratë martohen rreth 5 vjet më të reja se sa burrat, gjithashtu edhe mosha e tyre mesatare në lindje është rreth 6 vjet më e vogël se ajo e burrave. Në përgjithësi burrat dalin në pension rreth 5 vjet më vonë se gratë. Megjithatë, jetëgjatësia në lindje e grave është 80 vjet, 3 vjet më shumë se për burrat.

Te jetuarit sebashku

Raporti gjinor në lindje është 1,11 që tregon se për çdo 100 vajza të lindura, lindin 111 djem. Ky raport është më i lartë se raporti natyral, i cili është 1,05. Raporti gjinor per popullsinë gjithsej është 1.01, që do të thotë se për çdo 100 gra në Shqipëri jetojnë 101 burra. Megjithatë për moshat e vjetra, mbi 65 vjeç, numri i grave është më i madh se ai i burrave, ku për çdo 100 gra jetojnë 93 burra. Nga të dhënat e Anketës së Buxhetit të Familjes, rezulton se numri i grave të cilat jetojnë vetëm është 2.2 herë më i madh se ai i burrave. Për grupmoshat e reja nën 44 vjeç, numri i burrave të cilët jetojnë vetëm është më i madh se ai grave, ndërsa për grupmoshat mbi 44 vjeç raportet ndryshojnë dhe numri i grave të cilat jetojnë vetëm është 2,7 herë më i madh se ai i burrave. Gratë që jetojnë të vetme me fëmijët e tyre janë rreth 12 herë më shumë se numri i burrave në të njëjtat kushte dhe këto diferenca janë të konsiderueshme për të gjitha grupmoshat, me përjashtim të moshave mbi 75 vjeç.

Shendeti

Për sa u përket grave, 3 shkaqet kryesore të vdekjeve janë grupsëmundjet e aparatit të qarkullimit të gjakut (56,8 % e vdekjeve të grave), simptomat shenjat dhe sëmundje të papërcaktuara (18,9 % e vdekjeve të grave) dhe tumoret (13,1 % e vdekjeve të grave).

Tre shkaqet kryesore të vdekjeve të burrave janë të njëjta, por në këtë rast vdekjet nga tumoret janë më të shpeshta (19,4 % të vdekjeve të burrave) se ato nga simptomat, shenjat dhe sëmundjet e papërcaktuara (13,4 % e vdekjeve të burrave), ndërsa vdekjet si rezultat i sëmundjeve të aparatit të qarkullimit të gjakut përbëjnë pak më shumë se gjysmën e vdekjeve të burrave (50,7 %). Siç është shprehur edhe më lart, shkaqet kryesore të vdekjeve të grave dhe të burrave gjatë vitit 2017, kanë qënë sëmundjet e aparatit të qarkullimit të gjakut. Për këto sëmundje vërehen diferenca të larta gjinore për moshat nën 65 vjeç, ku numri i vdekjeve të burrave nga këto sëmundje për 100.000 banorë është afërsisht dy herë më i lartë se ai i grave. Për moshat mbi 65 vjeç, ky tregues është pothuajse i barabartë për të dyja gjinitë.

Vendimarrja në politikbërje

Përmirësimi i ndjeshëm i rritjes së grave anëtare në Parlamentin e Shqipërisë u bë i mundur pas përfshirjes së kuotës 30% në ndryshimet e kodit elektoral, në vitin 2008.

Në Zgjedhjet Parlamentare të vitit 2009, pjesëmarrja e grave në parlament u rrit me më shumë se dyfish, nga 7,0 në 16,0%. Tendenca në rritje vihet re edhe në zjedhjet parlamentare 2013, ku arriti në 18,0%. Nga viti 2013 deri në vitin 2017, tendenca në rritje e numrit të grave dhe vajzave në parlament ka vazhduar si efekt i zëvendësimit të burrave deputetë me gra deputete, si pasojë e lënies së mandateve. Si rezultat i këtij zëvendësimi në vitin 2017, ka 29,0% gra, anëtare në Parlament.

Ndryshimet në kodin elektoral bënë të mundur që të përmirësohet ndjeshëm përfaqësimi gjinor edhe në organet e qeverisjes vendore. Në përbërje të listave me kandidatë në zgjedhjet për kryetar bashkie të vitit 2015, kishte 10,0% gra. Kandidatët/et fitues për kryetar bashkie ishin 15,0% gra dhe kjo përqindje mbetet e tillë edhe sipas vlerësimit në dhjetor 2017. Përbërja e listave në zgjedhjet për Këshillat Bashkiakë në vitin 2015, ishte 49,0% gra. Përqindja e grave ndër kandidatët fitues në zgjedhjet vendore të atij viti ishte 35,0%, ndërsa sipas vlerësimit të bërë në dhjetor 2017, përqindja e grave ndërmjet këshilltarëve të bashkive është 37%.

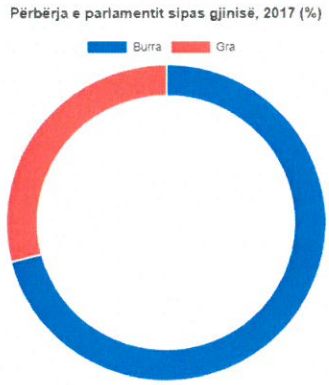

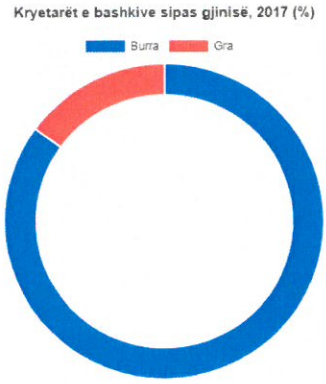

Vendimarrja në biznes

Në vitin 2017, përqindja e grave pronarëve apo administratorëve të ndërmarrjeve aktive është rritur në 29,7 % nga 26,8 % që ishte në vitin 2016.

Përqindja e pronareve/administratoreve gra është më e lartë në ndërmarrjet e vogla (me 1-4 të punësuar), 30,2 % por ka pësuar rritje në të gjitha kategoritë krahasuar me vitin paraardhës. Rritja më e madhe në vitin 2017, është regjistruar në ndërmarrjet me mbi 10 të punësuar, ku ka 5,0 % më shumë gra pronare ose administratore se një vit më parë.

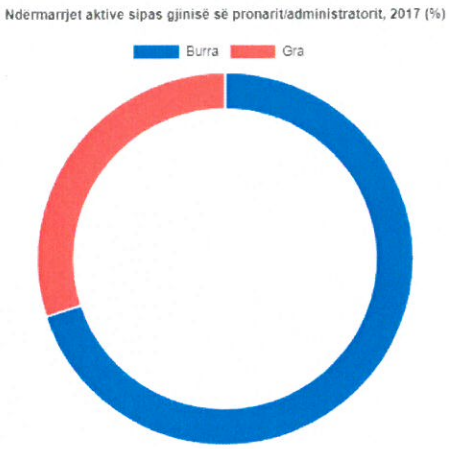

Burimi: Censusi i Popullsisë dhe Banesave, (INSTAT)

Pershkrimi demografik i zones

Të dhëna statistikore mbi popullsinë e qyteteve kryesore te Shqipërisë:

Popullsia e Tiranës më 1 janar 2017 arriti 862361 banorë
Popullsia e Durrësit më 1 janar 2017 arriti 284823 banorë
Popullsia e Shkodrës më 1 janar 2017 arriti 207924 banorë
Popullsia e Lezhës më 1 janar 2017 arriti 129019 banorë
Popullsia e Fierit më 1 janar 2017 arriti 302507 banorë
Popullsia e Elbasanit më 1 janar 2017 arriti 283822 banorë

Popullsia sipas Prefekturave sipas , Gjinia, Variabla dhe Viti

Prefektura	Gjinia	Variabla	2017
Berat	Total	Popullsia sipas Prefekturave	131942
Dibër	Total	Popullsia sipas Prefekturave	125579
Durrës	Total	Popullsia sipas Prefekturave	284823
Elbasan	Total	Popullsia sipas Prefekturave	283822
Fier	Total	Popullsia sipas Prefekturave	302507
Gjirokastër	Total	Popullsia sipas Prefekturave	65939
Korçë	Total	Popullsia sipas Prefekturave	214321
Kukës	Total	Popullsia sipas Prefekturave	79559
Lezhë	Total	Popullsia sipas Prefekturave	129019
Shkodër	Total	Popullsia sipas Prefekturave	207924
Tiranë	Total	Popullsia sipas Prefekturave	862361
Total	Total	Popullsia sipas Prefekturave	2876591
Vlorë	Total	Popullsia sipas Prefekturave	188795

Burimi i informacionit: instat.gov.al, te dhena sipas censusit te popullsise te vitit 2011.

5. PËRSHKRIM I SHKARKIMEVE TË MUNDSHME NË MJEDIS.

Informacion për shkarkimet në mjedis.
Shkarkimet ne mjedis te ketij aktiviteti jane:

1. Shkarkime ne ajer nga oxhaku i djegesit termik.
2. Shkarkime ne ujera nga larja e kontenierеve, nga procesi teknologjik i sterilizuesit dhe nga larja e pastrimi i djegesit termik.
3. Gjenerim te mbetjeve te ngurta te pa rrezikshme dhe hiri i djegesit termik. Per keto mbetje duhet te lidhen kontrata me kompanite e licensuara.
4. Gjenerim i zhurmes vetem ne ambjentin e punes.

MONITORIMI
Monitorimi i Mjedisit, per djegesit termik te mbetjeve spitalore, realizohet nepermjet disa teknikave te matjeve sic parashikohen ne VKM perkatese, te cilat jane si me poshte:

Teknikat e Matjes:
1. Matjet për përcaktimin e përqendrimeve të substancave ndotëse në ajër dhe ujë duhen të kryhen në mënyrë përfaqësuese.
2. Marrja e mostrave dhe analizimi i të gjithë ndotësve që përfshijnë dioksinat dhe furanet, si dhe metodat e matjeve të referencës për kalibrimin e sistemeve të automatizuara të matjes do të kryhen sipas standardeve shqiptare ose standardeve shqiptare të harmonizuara të përcaktuara nga ligji "Mbi standardizimet". Në qoftë se standarde të tilla nuk janë të disponueshme, do të zbatohen standarde ISO ose standarde ndërkombëtare që sigurojnë marrjen e të dhënave të një cilësie shkencore të barasvlershme.
3. Në nivelin e vlerës kufi të shkarkimeve ditore, vlerat prej 95% të intervaleve të besueshme të një rezultati të vetëm të matur nuk duhet të tejkalojnë përqindjet e mëposhtme të vlerave kufi të shkarkimeve:

Monoksidi i karbonit: 10 %
Dioksidi i squfurit: 20 %
Dioksidi i azotit: 20 %
Pluhuri total: 30 %
Karboni organik total: 30 %
Kloruri i hidrogjenit: 40 %
Fluoruri i hidrogjenit: 40 %

Vlerat kufi të shkarkimeve për ujërat e ndotura nga pastrimi i gazeve të shkarkuara
(Referuar Aneksit IV te VKM Nr. 178, datë 6.3.2012 "Për Incinerimin e Mbetjeve")

Substancat ndotëse	Vlerat kufi të shkarkimeve të shprehura në përqendrime të masës për mostrat e pa-filtruara	
Lëndët e ngurta totale pezull	95% 30mg=l	100% 45mg=l
Mërkuri dhe përbërjet e tij, të shprehura si mërkur (Hg)	0,03 mg/l	
Kadmiumi dhe përbërjet e tij, të shprehura si kadmium(Cd)	0,05 mg/l	
Taliumi dhe përbërjet e tij, të shprehura si talium (Tl)	0,05 mg/l	
Arseniku dhe përbërjet e tij, të shprehura si arsenik (As)	0,15 mg/l	
Plumbi dhe përbërjet e tij, të shprehura si plumb (Pb)	0,2 mg/l	
Kromi dhe përbërjet e tij, të shprehura si krom (Cr)	0,5 mg/l	
Bakri dhe përbërjet e tij, të shprehura si bakër (Cu)	0,5 mg/l	
Nikeli dhe përbërjet e tij, të shprehura si nikel (Ni)	0,5 mg/l	
Zinku dhe përbërjet e tij, të shprehura si zink (Zn)	1,5 mg/l	
Dioksinat dhe furanet, të përkufizuara si shuma e dioksinave dhe furaneve individuale të vlerësuara në përputhje me aneksin I te VKM perkatese.	0,3 ng/l (nanogram/litër)	

Vlerat kufi të shkarkimeve në ajër
(Referuar Aneksit V te VKM Nr. 178, datë 6.3.2012 "Për Incinerimin e Mbetjeve")

f) Vlerat mesatare ditore

Pluhuri total	10 mg/m^3
Substancat e gazta dhe të avullta, të shprehura si karbon organik total	10 mg/m^3
Kloruri i hidrogjenit (HCl)	10 mg/m^3
Fluoruri i hidrogjenit (HF)	1 mg/m^3
Dioksidi i squfurit (SO_2)	50 mg/m^3
Monoksidi i azotit (NO) dhe dioksidi i azotit (NO_2) të shprehur si dioksid azoti për impiantet ekzistuese të incinerimit me një kapacitet nominal që i tejkalon 6 tonë në orë ose për impiante të reja të incinerimit	200 mg/m^3
Monoksidi i azotit (NO) dhe dioksidi i azotit (NO2) të shprehur si dioksid azoti për impiantet ekzistuese të incinerimit me një kapacitet nominal që i tejkalon 6 tonë në orë ose më pak	400 mg/m^3

g) Vlerat mesatare gjysmëorëshe

	(100 %) A	(97 %) B
Pluhuri total	30 mg/m^3	10 mg/m^3
Substancat e gazta dhe të avullta, të shprehura si karbon organik total	20 mg/m^3	10 mg/m^3
Kloruri i hidrogjenit (HCl)	60 mg/m^3	10 mg/m^3
Fluoruri i hidrogjenit (HF)	4 mg/m^3	2 mg/m^3
Dioksidi i squfurit (SO_2)	200 mg/m^3	50 mg/m^3
Monoksidi i azotit (NO) dhe dioksidi i azotit (NO_2) të shprehur si dioksid azoti për impiantet ekzistuese të incinerimit me një kapacitet nominal që i tejkalon 6 tonë në orë ose për impiante të reja të incinerimit	400 mg/m^3	200 mg/m^3

h) Të gjitha vlerat mesatare në periudhën së marrjes së mostrës për 30 minuta (minimumi) dhe 8 orë (maksimumi)

Kadmiumi dhe përbërjet e tij, të shprehura si kadmium(Cd)	Total 0.05mg/m^3	Total 0.1mg/m^3
Taliumi dhe përbërjet e tij, të shprehura si talium (Tl)		
Mërkuri dhe përbërjet e tij, të shprehura si Mërkur (Hg)	0.05 mg/m^3	0.1 mg/m^3
Antimoni dhe përbërjet e tij, të shprehura si antimon (Sb)	Total 0.5mg/m^3	Total 1mg/m^3
Arseniku dhe përbërjet e tij, të shprehura si arsenik (As)		
Plumbi dhe përbërjet e tij, të shprehura si plumb (Pb)		
Kromi dhe përbërjet e tij, të shprehura si krom (Cr)		
Kobalti dhe përbërjet e tij, të shprehura si kobalt (Co)		
Bakri dhe përbërjet e tij, të shprehura si bakër (Cu)		
Mangani dhe përbërjet e tij, të shprehura si mangan (Mn)		
Nikeli dhe përbërjet e tij, të shprehura si nikel (Ni)		
Vanadiumi dhe përbërjet e tij, të shprehura si vanadium (V)		

Dioksinat dhe Furanet	0.1 ng/m^3

i) Vlerat mesatare duhet të maten gjatë periudhës së marrjes së mostrës prej 6 orë (minimumi) dhe 8 orë (maksimumi). Vlera kufi e shkarkimit i referohet përqendrimit total të dioksinave dhe furaneve të llogaritur mbi bazën e konceptit të ekuivalencës toksike në përputhje me anksin 1.

j) e) të përqendrimeve të monoksidit të karbonit (CO) në gazet e djegies (me përjashtim të fazës së fillimit dhe të mbylljes) nuk duhet të tejkalojnë vlerat kufi të shkarkimeve të mëposhtme:

- 50 miligramë/m^3 të gazit të djegies të përcaktuar si vlerë mesatare ditore;
- 150 miligramë/m^3 të gazit të djegies në të paktën 95% të matjeve të përcaktuara si vlera mesatare gjysmorëshe të marra gjatë çdo periudhe 24 orëshe.

6. INFORMACIONI PËR KOHËZGJATJEN E MUNDSHME TË NDIKIMEVE NEGATIVE.

Ndikimet ne mjedis zgjasin per aq kohe sa zgjat edhe procesi i punes apo do te funksionoje kopmania. Zakonisht orari i punes do te jete 6-8 ore/dite, zakonisht frekuentohet orari i paradites.

7. SHTRIRJA HAPËSINORE E NDIKIMIT NEGATIV NË MJEDISIN E ZONËS

Ndikimi ne mjedisin e zones do te kete efektet e tij ne afersi te ambjenteve te punes, por nuk vleresohet se do te shtrihet jashte tij. Gjithmone nese gjerat do te menaxhohen sic duhet. Nese shkarkimet ne ajer do te jene brenda norms dhe shkarkimet e ujerave do te trajtohen dhe do te shkarkohen brenda normave te lejuara. Gjate transportit, mbetjet do te transportohen te ambalazhuara dhe te etiketuara qe ne vendburim. Mjetet e transportit do te jene te mbyllura dhe pa kontakt me mjedisin e jashtem. Shkarkimet e ujerave sipas patentes dhe katalogut te makinerise pritet te jene brenda parametrave te lejuara me ligj, megjithate, menjere pasi te vihet ne funksionim pajisja, te kryhen matje konkrete te elementeve perberes te ujit qe do te shkarkohet.

Qendra e banuar me e madhe e rajonit eshte qyteti i Elbasanit, ndersa fshati ose banesat me te aferta me projektin jane banesat e fshatit Vidhas, i cili eshte ngjitur me kufirin e territorit te Kombinatit Metalurgjik. Banesa me e afert eshte rreth 960m ne vije ajrore nga objekti i propozuar per zhvillimin e aktivitetit. Njesia administrative e kesaj zone ku ndodhet objekti, eshte Nj.A. Bradashesh, nen juridiksionin e Bashkise Elbasan.

Pamje satelitore e Rajonit

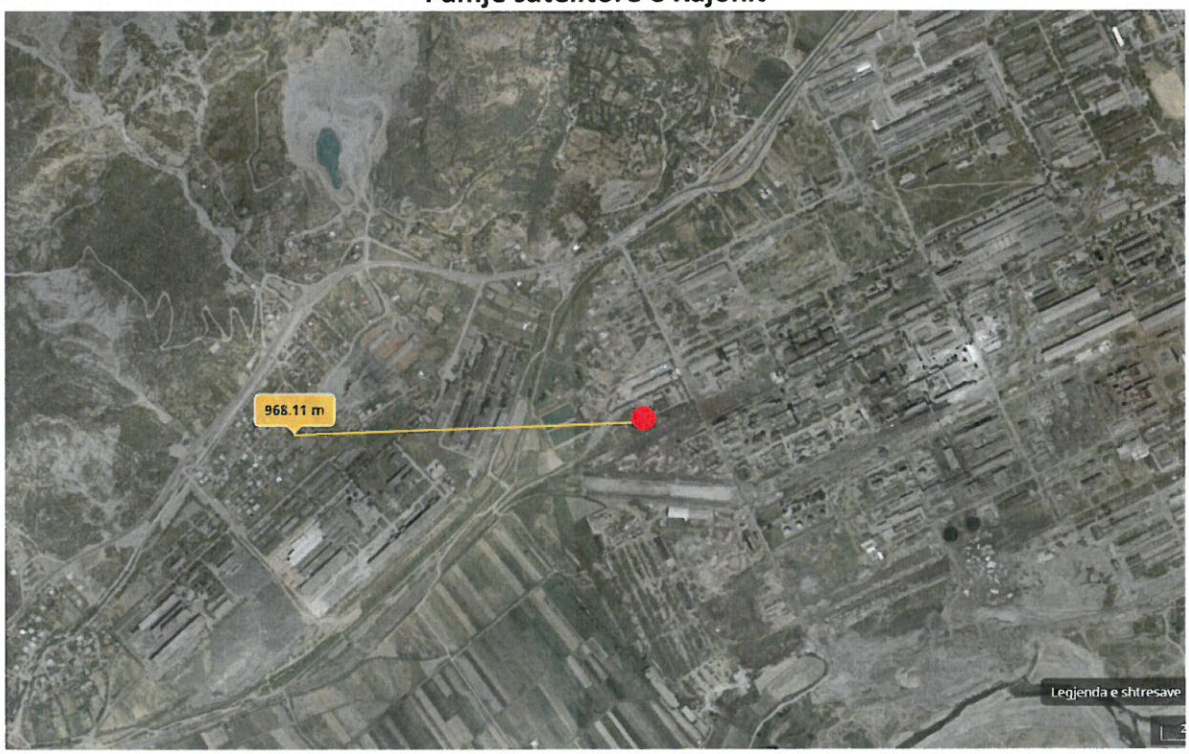

QARKU ELBASAN

Nr.	Njësi të qeverisjes vendore			Qendra e Bashkisë	Njësitë administrative përbërëse	Qytetet dhe fshatrat në përbërje të tyre
	Qarku	Qendra e Qarkut	Bashkia			
IV.	Elbasan	Qyteti Elbasan	Elbasan	Qyteti Elbasan	Elbasan	Qyteti Elbasan
					Labinot-Fushë	Fshatrat; Labinot-Fushë, Godolesh, Griqan i Sipërm, Griqan i Poshtëm, Xibrakë, Mengel
					Labinot-Mal	Fshatrat; Labinot-Mal, Guri Zi, Senicë, Lamollë, Benë, Lugazhi, Qafë, Qerret, Shmil, Dritas
					Gjinar	Fshatrat; Gjinar, Lleshan, Valesh, Pashtresh, Derstilë, Lukan, Sterstan, Xibresh, Maskarth, Kaferr, Pobrat
					Shushicë	Fshatrat; Shushicë, Shelcan, Mlizë, Hajdaran, Fush-Bull, Vasjan, Polis i Vogël, Polis Vale, Vreshtaj
					Gjergjan	Fshatrat; Gjergjan, Bujaras, Gjonmë, Kështjellë, Kodër Bujaras, Muriqan, Thanë
					Funar	Fshatrat; Branesh, Bixëlle, Prec e Sipërme, Cerujë, Korrë, Mollagjesh, Krrabë e Vogël, Prec e Poshtme, Stafaj
					Shirgjan	Fshatrat; Shirgjan, Bathes, Bujqës, Jagodinë, Kuqan, Kryezjarr, Mjekës
					Tregan	Fshatrat; Tregan, Blerimas, Bizhdan, Cikallesh, Gurisht, Kacivel, Kryçyk, Muçan, Shinavlash, Shilbater, Trepsenisht, Tudan
					Gracen	Fshatrat; Gracen, Plangaricë, Terbaç, Bodin, Shingjin, Gjonm, Pajengë, Mamel, Dopaj
					Bradashesh	Fshatrat; Bradashesh, Balëz Lart, Balëz Poshtë, Kusarth, Kozan, Karakullak, Letan, Rrilë, Shtemaj, Ulën, Katund i Ri, Fikas, Petresh, Shëmhill, Shijon, Reçan, Gurabardh
					Zavalinë	Fshatrat; Zavalinë, Seltë, Kamiçan, Jorionishtë, Nezhan, Burrishtë
					Papër	Fshatrat; Papër, Broshkë, Murras, Valas, Vidhas, Pajun, Bizhutë, Papër-Sallak, Vidhas-Hasgjel, Lugaj, Jatesh, Balldre, Ullishtaj

8. REHABILITIMI I MJEDISIT TË NDIKUAR DHE MUNDËSIA E KTHIMIT TË TIJ NË GJENDJEN E MËPARSHME.

Subjekti investitor, vete ose nepermjet nje subjekti te kontraktuar, duhet qe ruaj mjedisin e punes te paster, steril dhe te mos akumuloje mbetje ne oborrin e magazines. Makinerite te kryejne funksion te shpeshte duke mos krijuar stok te mbetjeve ne objekt. Te kryhet nje menaxhim i mire dhe sherbim i shpeshte ne vendburimin e ketyre mbetjeve, qofshin keto objekte publike apo private. Te gjelberohet objekti ne perimetrin e tij, te krijohet nje peizazh i kendshem dhe i paster.

9. MASAT E MUNDSHME PËR SHMANGIEN DHE ZBUTJEN E NDIKIMEVE NEGATIVE NË MJEDIS.

Ne menyre te pergjithshme do te japim disa prej masave qe duhet te zbatohen nga investitori ose nenkontratuesit per zbatimin e projektit. Disa prej masave kryesore qe do te ndermerren jane permendur ne menyre te permbledhur si me poshte shenuar.

- Sistemi i shkarkimit te ujerave te jete i lidhur me sistemin e trajtimit dhe me pas me kanalizimet e zones industriale.
- Gjate transportit te mbetjevespitalore dhe atyre te rrezikshme, te perdoren mjetet e nevojshme dhe etiketimet perkatese te transportimit te mbetjeve te rrezikshme me rrezikshmeri infeksioni(Biohazard Symbol).
- Automjetet e transportit te lahen dhe pastrohen ne menyre periodike para daljes nga objekti i magazinimit dhe trajtimit te mbetjeve.
- Subjekti menjehere pas instalimit te pajisjes, te kryeje analiza te ujit qe shkarkon makineria dhe ambjentet e punes, matjen e ndotjes mikrobiale si ne uje edhe ne ajer.
- Subjekti menjehere pas instalimit te makinerive, te aplikoje per pajisje me leje mjedisore te tipit A, ose B, prane QKB-AKM dhe pas pajisjes me leje mjedisore, te aplikoje per pajisje me licence te nenkategorise III.2.B.
- Mbetjet e ngurta te sterilizuara te paketohen etiketohen dhe te dergohen per riciklim ne qendrat e riciklimit, ose ne Landfill per asgjesim.
- Te behet kujdes nga punonjesit, kontakti me mbetjet e pa trajtuara.
- Punonjesit te pajisen te gjithe me veshje mbrojtese si dorashka, perparese, cizme, kufje, etj.
- Shkarkimet ne ajer te jene brenda normave te lejaura me ligj.
- Te respektohet temperatura minimale e djegies ne djegesin termik prej 1100°C dhe ajo optimale prej 1350°C .
- Kushtet e monitorimit te shkarkimeve te gazta dhe te lengeta te kryhen ne perputhje me percaktimet ne VKM Nr. 178, datë 6.3.2012 "Për Incinerimin e Mbetjeve".

10. NDIKIMET E MUNDSHME NË MJEDISIN NDËRKUFITAR (NËSE PROJEKTI KA NATYRË TË TILLË).

Ky projekt nuk prek zonat kufitare dhe si rrjedhoje edhe ndikimi i tij nuk shkakton demtim te mjedisit nderkufitar. Projekti nuk ndikon ne cenimin e sigurise se jetes dhe shendetit as te shteteve fqinje, as te qendrave te banuara te rajonit. Nuk ndikohen burimet ujore nderkufitare, nuk ndikohet cilesia e ajrit ne kontekstin nderkufitar. Per kete kapitull, nuk kryhen vleresime dhe analiza te detajuara per shkak te vendodhjes se projektit ne brendesi te kufirit shteteror dhe distances qe ai ruan me kufirin dhe shtet fqinje.

ANEKS: I

Harta Topografike e shkalles 1:10,000. Nomeklatura e hartes (K-34-101-C-a-3)

Koordinatat metrike ne sistemin Gaus-Kruger		
NR.	Koordinatat Y	Koordinatat X
1	4417245.97	4550903.45
2	4417259.76	4550908.89
3	4417264.82	4550898.89
4	4417252.16	4550893.72